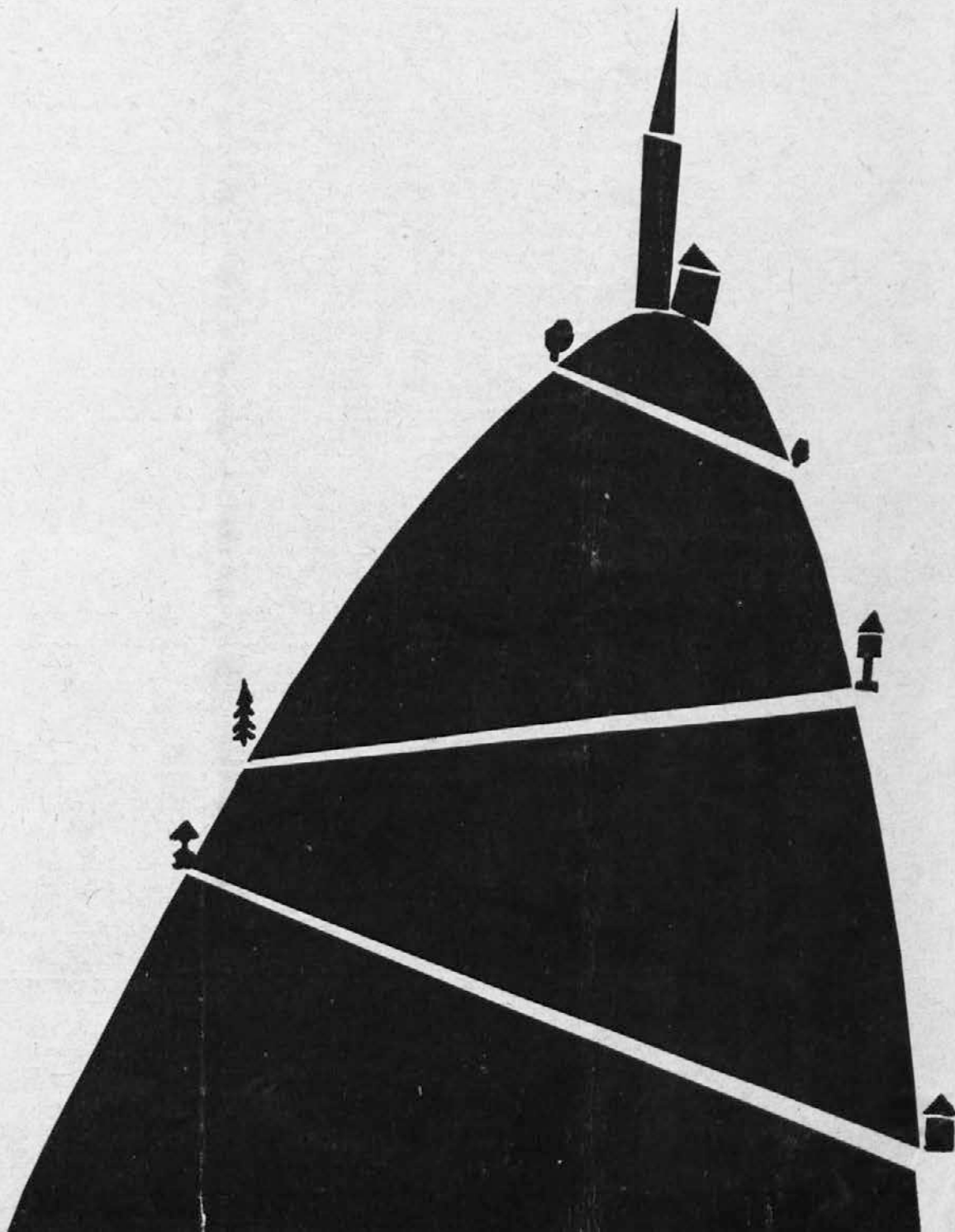

Registered at the G.P.O., Sydney, for transmission by post as a periodical.

D 196982

MISLI

1967 SEPTEMBER ŠTEVILKA 9 LETO XVI

MISLI

(Thoughts)

Mesečnik za versko
in kulturno življenje
Slovencev v Avstraliji

★

Ustanovljen leta
1952

★

Urejuje in upravlja
P. Bernard Ambrožič
O.F.M.

6 Wentworth St.,
Point Piper, N.S.W., 2027
Tel.: 36 1525

★

Naročnina \$2.00
letno se
plačuje vnaprej

★

Naslov: MISLI
P.O. Box 136
Double Bay, N.S.W. 2028

★

Tisk: Mintis Pty. Ltd.,
417 Burwood Rd., Belmore,
N.S.W. 2192. Tel. 759 7094

SKOZI LUCI IN SENCE II.

Ta DRUGI del doživetij RUDE JURČECA je izšel pred meseci v Argentini, pa je do nas romal skoraj pol večnosti.

Zdaj ga imamo, po dolgem čakanju. Opisuje leta med 1929 in 1935. Za količakaj razgledane rojake prezanimivo branje.

Ima OSEM poglavij, šteje skoraj 600 strani in ima 20 strani slik.

Med drugim opisuje politično zborovanje predvojnih hitlerjancev v nekem nemškem mestu. Čudno zanimivo je poglavje: "Per i soldi del Papa". In t a k o d a l j e .

Cena vezani knjigi \$ 5, nevezani \$ 4.

Naročajte pri MISLIH — za poštino 30 c.

NA PONUDBO JE TUDI ŠE P R V I DEL (I.)

IN ŠE DRUGE IMAMO SPET

SKOZI LUČI IN SENCE, — Ruda Jurčec, I. del \$3.

NEVIDNA FRONTA — Vauhnik — \$3.

ŽIVLJENJE KRISTUSOVO — Ricciotti — \$ 5.

DUŠA KRISTUSOVA — dr. J. Kolarič (krasna knjiga za pre-mišljevanje) \$ 1.50.

DON CAMILLO IN PEPPONE, — Guareschi — zelo zabavno branje o župniku in komunistu županu. CENA \$ 1.50.

KNJIGE DOBITE PRI MISLIH

LJUBLJANSKI TRIPTIH, moderna povest, spisal Ruda Jurčec. — \$2.

DOMAČI ZDRAVNIK, Knajpova zdravilna metoda z vodo. \$ 1.50.

BOŽJA PLANINA, spisal Metod Turnšek. Krasna zgodovinska povest o začetkih Sv. Višarij. Cena (nevezani) \$1.50 s poštino.

SOCIALNA EKONOMIJA, spisal dr. Ivan Ahčin. Cena \$3.00 s poštino.

DOM POD BORŠTOM. Povest, Spisal Janez Kmet. — \$ 1.00

STOJI NA REBRI GRAD. — Zgodovinska povest. Spisal Metod Turnšek. — \$ 1.50.

ČLOVEK V STISKI. — Znani dr. Trstenjak rešuje v knjigi razne človekove težave. — Šil.10.

TEREZNIKA, povest iz Menišije, spisal Ivan Matičič. \$ 1.

DANTEJEV "PEKEL" v prevedbi Tineta Debeljaka — \$2.

PROTI NOVIM SVETOVOM, prvič okoli sveta in druga odkritja. — 6 šil.

PREKLETA KRI, povest Karla Mauserja — 10 šil.

PRI PODNOŽJU BOŽJEGA PRESTOLA, roman, spisal I.N. Krasnov — 10 šil.

MEDITACIJE — nabožne pesmi Franca Sodja, pisatelja "Pred vrati pekla". — \$2.

ČLOVEK NA OBEH STRANEH STENE. Povest. Spisal Zorko Simčič. — £ 1-0-0.

DOSTOJNO ŽIVLJENJE POLITIČNIH SKUPNOSTI

Iz koncilskih proglasov

V NAŠIH ČASIH OPAZAMO globoke preosnovne tudi v ureditvi in ustanovah narodov. Te preosnovne so posledica kulturnega, gospodarskega in socialnega razvoja. Velik vpliv imajo na življenje političnega občestva, zlasti kar zadeva pravice in dolžnosti pri uveljavljanju državljske svobode in pri doseganju skupne blaginje ter pri urejanju odnosov državljanov med seboj in do javne oblasti.

Iz poživljene zavesti človekovega dostojanstva izvira v raznih delih sveta prizadevanje, vzpostaviti tak javno-pravni red, da bodo v njem osebne pravice v javnem življenju bolje zavarovane. Tako recimo pravica svobodno se zbirati, združevati, izražati lastna mnenja ter zasebno in javno izpovedovati vero. Zaščita osebnih pravic je namreč nujen pogoj, da morejo državljani, bodisi kot posamezniki, bodisi kot skupine, dejavno sodelovati v življenju in pri vodstvu države.

Vzporedno s kulturnim, gospodarskim in družbenim življenjem se pri mnogih krepi hotenje, prevzeti večji delež pri oblikovanju življenja državne in politične skupnosti. V zavesti mnogih narašča težnja, da bi zavarovali pravice narodnih manjšin, upoštevajoč seveda njihove dolžnosti do državne skupnosti; vrh tega vedno bolj narašča spoštovanje do ljudi drugega nazora ali druge vere; hkrati se večja skupno prizadevanje, da bi mogli vsi državljani in ne le nekateri privilegirani dejansko uživati svoje osebne pravice.

Obsoditi pa je treba vse take vrste državnih ureditev nekaterih dežel, ki onemogočajo državljsko ali versko svobodo, množe žrtve pohlepa in političnih zločinov in ki oblast, namesto da bi služila javni blaginji, zlorablja v korist določene stranke ali celo oblastnikov samih.

Za vzpostavitev zares političnega življenja ni nič boljšega, kakor negovati notranji čut za pravičnost, dobrohotnost in službo skupni blaginji ter krepiti osnovna prepričanja glede pravnega bistva državne skupnosti, kakor tudi glede namena, pravilne uporabe in mej javne oblasti.

Kjer pa so državljani zatirani od javne oblasti, ki prekrši svojo pristojnost, naj zategadelj ne odrečejo tega, kar dejansko zahteva od njih skupna blaginja; a pravico imajo, da pred zlorabo oblasti branijo svoje in svojih državljanov pravice, da le ne prekoračijo mej, ki jih je začrtala pravna in evangelijska postava.

Tisti, ki so sposobni ali se morejo usposobiti za težko in hkrati nad vse častno politično dejavnost, naj se nanjo pripravljajo in naj se ji z vne- mo predajo, ne da bi gledali na lastno ugodje in gmotne koristi. Proti krivici in zatiranju, proti samovoljni gospodovalnosti in nestrpnosti, bodisi posameznika ali politične stranke, naj nastopajo z neoporečno značajnostjo in preudarnostjo; iskreno in nepristransko, z ljubeznijo in političnim pogumom naj se posveté blagru vseh.

SLOVENSKA CERKEV POD KOMUNISTI

“NAŠA LUČ” V CELOVCU, glasilo izseljenih Slovencev v zapadni Evropi, je izdala posebno številko z naslovom “Slovenska Cerkev”. Poroča o stanju in razvoju Cerkve med Slovenci v zadnjih 150 letih.

V posebnem poglavju se bavi s stanjem Cerkve pod komunisti, to je od leta 1945 do danes. Čeprav ta doba traja komaj dobrih 20 let, so se razmere napram Cerkvi precej spreminjale. Poročevalec jo to dobo razdelil v 4 kratka razdobja in razlaga spremembe, ki so od razdobja do razdobja nastale. Ob koncu vsakega razdobja povzame glavne misli iz razprave v nekaj stavkih, te stavke ali odstavke — da ne bo predolgo — ponatiskujemo v informacijo naročnikom in bralcem MISLI.

Od maja 1945 do maja 1953

Značilnost tega prvega obdobja v razvoju odnosov med Cerkvijo in državo je popolna brezpravnost Cerkve, združena z neprestanimi poskusi režima, da se vernost v ljudeh zatre. Oba škofa, duhovnike in vodilne verne laike skuša država delno fizično, delno psihično uničiti ali vsaj razdvojiti. Izpodrežati skuša korenine obstoja in rasti Cerkve na vseh področjih.

Vendar brezpravnost in pritisk od strani vladajočih Cerkve nista strla, prizadela sta ji pa ogromno škodo. Škofa sta ostala trdna, za njima je krepko stala večina duhovnikov in laičnih vernikov. Pri ljudskem štetju 1. 1953 — do sedaj edinem, da so izpraševali o veroizpovedi — se je več ko 83 odstotkov Slovencev priznalo za katoličane. Odgovora na vprašanje ni dalo blizu 5 odstotkov, za brezverce se je priznalo le malo več ko 10 odstotkov.

Od maja 1953 do julija 1961

Tudi v tem obdobju je v glavnem ostalo vse pri starem. Krivice, ki jih je Cerkvi prizadelo prvo obdobje, so ostale. Kar je država zaplenila Cerkvi v prvem obdobju, ničesar od tega ni vrnila. Neki nov zvezni zakon o pravnem položaju verskih skupnosti, je dal katoliški Cerkvi le videz enakopravnosti. Sam na sebi bi ta zakon mogel biti korak na bolje, toda bil je izpostavljen kršitvi od strani visokih in nizkih državnih funkcionarjev. Administrativno ukrepanje proti verskemu pouku, tisku in vzgoji je Cerkev še vedno močno hromilo. Novo je bilo le to, da je bilo vsaj na papirju nekaj zapisanega v prid Cerkvi.

Vendar se je vernost ljudstva kljub vsem šikanam ne samo ohranila tudi v tem obdobju, ampak se proti koncu celo dvignila. Diskriminacija državnih oblasti napram duhovnikom, ki niso bili člani Ciril-Metodijskega društva, je ostala, ni pa pomenila Cerkvi resne nevarnosti. Škofje so v bistvenih zadevah ostali edini, enako duhovščina. Ponovni poskusi režima, da bi se napravil razkroj med škofi in sveto Stolico, so propadli.

Od leta 1961 do leta 1966

V tem obdobju vidimo izboljšanje slovenske cerkvene uprave, pomnožen verski tisk in ponoven dvig verskega življenja. Vzdušje se je na zunaj precej pomirilo, ostrina in divjajne zoper Cerkev prvih povojnih let nista bili več opazni. Režim je bil prisiljen novo stvarnost vzeti za znanje in je navezal prve stike z Vatikanom, ker so škofje jasno povedali, da brez papeža ne bodo urejevali domačih odnosov med Cerkvijo in državo. Država je čutila, da mora najti nekak sporazum z Vatikanom in je začela pogajanja, ki so trajala dve leti.

Slovenska Cerkev je čakala, kako se bodo razmere razvile, ostala je pa še vedno v težkem položaju. Gospodarsko je bila tam kot dotlej. Na socialnem, prosvetnem, kulturnem in dobrodelnem področju so bila vrata Cerkvi še vedno zaprta. Poleg tega se je zmanjšalo število duhovnikov, ki so hitro umirali. Na drugi strani se je pa dvignilo število redovnikov in tudi škofijskih bogoslovcev.

Od leta 1966 do leta 1967

Po dvehletnih razgovorih je končno prišlo v juniju 1966 do obojestranskega podpisa znanega “protokola” med Vatikanom in Belgradom. Protokol priznava obstoj države Jugoslavije, kakršna pač je, na drugi strani priznava obstoj duhovne sile svete Stolice izven Jugoslavije. Oba podpisnika sta izmenjala predstavnike v Vatikanu in Belgradu. Ni veliko, pa vendar si je bilo mogoče v prvem in drugem razdobju komaj kaj takega misliti. Protokol ne ustreza ne vsem komunistom, ne vsem katoličanom. Kljub temu pomeni velik korak naprej in je prinesel državi in Cerkvi precejšnjo pomirjenost duhov.

Toda čas po Protokolu je še prekratek, da bi v luči dogodkov mogli presoditi njegov vpliv na nadaljnje odnose med Cerkvijo in državo.

BI SE NAJEDEL IN NAPIL

Dr. Janez Janžekovič

ZDI SE, DA MNOGO LJUDI ŽIVI TAKO, kakor da življenje kot celota nima nobenega smisla.

Naloge, ki se postavljajo dan za dnem, rešujejo sproti, kakor se naloge javljajo. Postavljajo si bolj ali manj naposredne smotre, na nekaj zadnjega, najvišjega, odločilnega ne mislijo.

Zdajle je treba iti v šolo, opraviti izpite, dobiti službo, se poročiti, vzgojiti otroke in jih spraviti do kruha. Dobiti pokojnino . . .

Vmes pa še tiste pereče zadeve: stanovanje, oprema, avto, napredovanje, družbeni položaj — dokler naposled smrt ne prereže življenjske nitke.

Če bi tik pred smrtjo vprašali takega človeka, čemu je pravzaprav živel, bi moral odgovoriti: tega vprašanja si nisem nikoli postavil. Živel sem pač, ker so me spravili na svet. Vsaka ura mi je sproti narekovala, kaj naj storim. Dosegel sem to in ono, za čemer sem se gnal, celota kot taka pa, menim, nima nobenega posebnega smisla. Vsaj jaz ga ji nisem poskušal dati. Tako grem zdaj s tega sveta ne da bi vedel, čemu sem bil na njem.

Ali naj nam bo tako stališče vzor?

Žival res tako živi. Človek pa ima vendar pamet in je dolžan premisliti, čemu je na svetu. Komu to dolguje? Če nikomur drugemu, vsaj samemu sebi.

Od tega premisleka je odvisno, kako si bo uredil življenje. Recimo, da bo prišel do sklepa: življenje nima nobenega posebnega smisla. Živeti smem, kakor hočem in če hočem. Odgovoren nisem nikomur in za nobeno stvar. V tem primeru bo se veda čisto drugače živel, kakor če bi prišel do prepričanja, da ima kot človek neko nalogo.

V resnici je pa tako, da ima človek kljub vsemu vedno nekaj za svoj glavni cilj življenja. Morda se tega niti ne zaveda. Tudi o takih, ki so živeli kar "tja v tri dni", ljudje ob njihovi smrti pravijo: Ni mislil na drugo, kakor kako bi se nekje dobro najedel in napil.

Ali: revež je na vsak način hotel postati velik umetnik, pa mu ni uspelo. Ali: denar mu je bil vse. — Ali: ta je pa ostal do smrti pravi don Juan.

A če je že tako, če vsakdo dejansko postavi nekaj za gibalno svojega življenja, bi mar ne bilo boljše, da bi to storil po jasnem premisleku in se za-

vestno odločil za nekaj, kar naj bi bilo najvišji smoter njegovega življenja?

Kakršen koli bi bil ta smoter, vsekakor bi ga lažje dosegel in popolneje uresničil, če bi izrecno vedel zanj. Morda bi komu tak premislek pokazal, da je to, za čemer se dejansko žene, vendarle premalo, da bi moglo veljati za najvišji namen njegovega življenja.

V življenju vsakega človeka je torej redno nekaj v ospredju, nekaj, kar mu je več ko vse drugo. Tisto "nekaj" je v očeh ljudi, ki ga opazujejo, njegov življenjski smoter.

Še preden se bomo vprašali, ali si sme vsakdo izbrati karkoli za nalogo svojega življenja — ali je pa iz kakršnega koli razloga dovoljeno izbirati samo med določenimi smotri; ali imajo morda vsi ljudje, prav zato, ker so ljudje, obvezno eden in isti človeški smoter; še preden se bomo to vprašali, poskusimo načelno ugotoviti, kakšne lastnosti bi moralo imeti to, kar bi bilo zmožno in vredno, da usmeri k sebi vse človekove življenjske sile. — ("SMISEL ŽIVLJENJA")

FILHARMONIČNO DRUŠTVO V LJUBLJANI

POD IMENOM "ACADEMIA PHILHARMONICORUM" so ga ustanovili že leta 1702. Bilo je eno prvih takih društev v Evropi. Prirejalo je koncerte in imelo med ostalimi za častnega člana tudi Beethovena, ki je temu društvu poklonil svojo VI. simfonijo (Pastoralno), ter Haydena. Kako znana je bila Ljubljana po svojem glasbenem življenju, dokazuje tudi to, da se je zelo potegoval za službo glasbenega učitelja v Ljubljani skladatelj Franz Schubert, a žal mesta ni dobil. V Ljubljano so hodile gostovat tudi najbolj znane svetovne operne družine. Vse to in še mnogo drugega priča, kako razgibano je bilo že od nekdaj glasbeno življenje v srcu Slovenije, v beli Ljubljani.

JUGOSLAVIJA BO ŠTELA še pred koncem tega leta 20 milijonov prebivalcev, napovedujejo statističarji v Belgradu. Tako bo stopila v pogledu prebivalstva na 26. mesto med vsemi državami sveta, v Evropi sami pa na 8. mesto. Lani je bilo v Jugoslaviji 400,000 žensk več ko moških, v Sloveniji pa 62,000. Okoli 57,000 Jugoslovanov je, ki niti sami ne vedo, koliko so stari, oblasti pa tudi nimajo možnosti, da bi jim starost ugotovile.

P. Basil Tipka

BARAGA HOUSE Tel. 86 7787

19 A'Beckett St., Kew VIC. 3101, Tel. 86 8118

Ta mesec napis tu zgoraj laže, vendar naj ostane kot je. Saj se je že tako globoko vrasel v naše MISLI, da ga ne moremo brez škode izpuliti. Zakaj napis ta mesec laže, bo povedal spodaj podpisani, ki je tekel p. Baziliju na pomoč iz Sydneya in namesto njega nekaj kratkega natipkal.

P. BAZILIJ MI JE NAROČIL, naj objavim naslednje: Ta mesec ne bo mogel priti za službo božjo v Adelaido — odpovedati mora svoj obisk prvič po dolgih letih. Vzrok je: pater leži v bolnici z zlomljeno levico. Nesreča se je dogodila v soboto 25. avgusta blizu Morwella. Neki avto je nenadoma zavozil na napačno stran ceste in koližija je bila neizogibna.

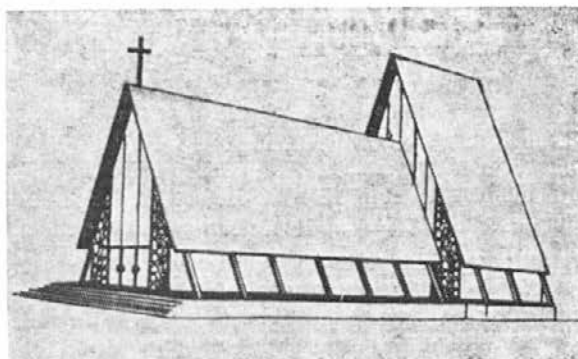
Ko to tipkam, je pater že nad teden dni v bolnici St. Vincent v Fitzroyu. Ko boste brali, bo seveda že doma v Baragovem domu, roka bo pa ostala še nekaj tednov v mavcu, druge malenkostne poškodbe so že popravljene.

Pater upa, da bo veliko poslov lahko spet opravljal sam. Za maševanje bo prihajal avstralski pater, on bo pa pri slovenskih službah božjih pridigal in spovedoval, dokler ne bo spet tudi maševal sam.

Pater se iskreno zahvaljuje za obiske in voščilne karte med bivanjem v bolnišnici, posebej pa je hvaležen za molitve, ki ste jih opravili v namen njegovega skorajšnjega okrevanja. Upa, da boste z njim vred kmalu krepko spet poprijeli pri delu za zgradbo cerkve.

V mesecu oktobru ste vabljeni vsak petek ob 7:30 zvečer v kapelo Marije Pomagaj k molitvi rožnega venca.

Krste, poroke in druga poročila bo pater objavil v oktobrski številki MISLI. — Pozdravlja vse z obiska v Melbournu p. Valerijan.

P O L Ž E K

France Bevk

Hiško brez oken, štiri rožičke,
polžek tovari čez dole, čez gričke.

Prišla je vrana: "Polžek kra kra!"
Polžek šel v hiško: "Ni me doma!"

Vrana je trkala: "Polžek, odpri!"
Pokaži rožičke, pokaži oči!"

Polžek na tihem v hiški čepi,
skriva rožičke, se vrani smeji.

PISALI SO — ČITAJMO

Ruda Jurčec v Duhovnem življenju: Marksizem se je do dna razgalil s svojo socialno in idejno revščino in se danes proti njemu dviga najostrejša opozicija tam, kjer je njegova kriza najhujša: intelektualci v komunistinih državah že korakajo mimo njega naprej k novim nalogam v službi človeštva. Stara oblika socialnega urejanja se je znašla pred novo resnico: ves svet je postal celota in ena pomanjkljivost na vzhodu že izziva in bo še vedno huje terjala rešitev na čisto drugem kraju sveta, ne zapada. Poudariti je namreč treba, da socialno vprašanje ni več problem posameznikov, ampak sta se pred svet postavili dve fronti: fronta bogatih in močno razvitih narodov in fronta ubogih, nerazvitih narodov.

Pavle Verbic v Duhovnem življenju: Rajni dr. Ehrlich je govoril akademikom, ki jih je zbral na Sv. Višarjah: "Božja volja nam tukaj na Sv. Višarjah razodeva, kaj je naloga Slovencev na

zemlji, kjer živimo. Ob temeljih te svete gore se stikajo tri poglavitna evropska plemena. Njih valovi, prihajajoči od juga, severa in vzhoda, bi udarili skupaj prav tu. Germani, Romani in Slovani bi prav tukaj skušali drug drugemu riniti mejnike nazaj. A naši očetje so bili modrejši od vojskovodij in politikov. Namesto mejnika so postavili na ta otok med tremi narodi cerkev. To je edni mejnik v Evropi, ki narodov ne loči, temveč jih združuje.

“Danes je tak mejnik vsa naša domovina. Slovenija mora biti mejnik, ki družijo in veže jug s severom in vzhod z zahodom. Sama ne sme biti ne prvo ne drugo, ne tretje ne četrto. Ostati mora mejnik, ki družijo kakor Sv. Višarje”.

Obiskovalec Berlina piše: Dejstvo, da visoki zid in bodičasta žica delita mesto v dva dela, si je v pripovedovanju težko predstavljati. Toda je kruta resnica in ko človek vidi to zidovje z lastnimi očmi, je bridko presenečen, ker si kaj takega ni mogel predstavljati. Ko smo se približali zidu, smo takoj videli, kako kruto deli parke in poslopja, da je kronan z bodečo žico, zadaj pa policija vzhodnega Berlina, ki stalno nadzoruje vse možne dohode k zidu. Zdelo se nam je, da gledamo od zunaj, iz svobode, v zaprto in zastraženo ječo. Ta vtis je tako močan, da se ga ni mogoče iznebiti.

VESTNIK Slov. Društva Melbourne: Naše društvo je bilo osnovano 19. dec. 1954. Seveda si tisti, ki takrat še niso bili v Avstraliji, le težko predstavljajo, kako velika je bila potreba v tistem času, da se čim večkrat sestanemo in pogovorimo po naše. Saj nas je bilo tedaj v Melbourneu še zelo malo in nam je bilo vsako srečanje z rojakom, čeprav nepoznanim, kakor žarek sonca na oblačnem nebu. Bilo nas je malo, pa smo bili drug drugemu bližji kot danes, čeprav so nas ločile večje razdalje in o svojih avtomobilih še misliti nismo mogli. Življenjske razmere so bile na splošno čisto drugačne. Nihče še ni imel svoje hiše. Stanovali smo v hostelih in sobah. Stanovanja so bila zelo draga in težko je bilo dobiti kaj primerne. Na delu in doma smo se kretali večinoma med tukajšnjimi domačini in smo imeli z njimi probleme glede jezika in navad. O priseljencih iz Evrope so imeli predsodke, ki so se do danes že popolnoma izgubili. Trgovin s kontinentalnim blagom še ni bilo in v Carltonu se je približno takrat pojavil prvi Espresso Bar.

NAŠA LUČ v Celovcu piše: Otroku potuje prvič z očetom v vlaku. Venomer se sklanja skozi okno. Oče ga svari, a ne pomaga nič. Da bi ga izučil, mu oče sunkoma sname z glave kapo, kot da mu jo je veter odnesel, in jo skrije. — “Vidiš! Saj sem ti rekel. Kaj bo dejala mama”. — Otroku

zajoče, očetu se smili in ga potolaži: “Če mi oblubiš, da se ne bo več sklanjal skozi okno, ti poskrbim kapo nazaj. Dobro pazi. Ko bo lokomotiva pred tunelom zapiskala, se bo kapa vrnila”. — Ob prvem žvižgu je oče vrgel otrku kapo v naročje. — Otroku je bila stvar zelo všeč: “Še enkrat, ata!” — In vrgel je kapo skozi okno.

Luciano Mozetič piše iz Montreala: Pravkar sem dobil julijske MISLI in sem jih z veseljem prebral. Ko jih berem tukaj, so še dosti bolj zanimive kot so mi bile v Sydneyu. Ob branju sem bil spet z vso dušo v Sydneyu, posebno v društvenem krogu. Tukašnji Slovenci so imeli to poletje svoj prvi SLOVENSKI DAN in sicer na Slovenski pristani izven mesta. Organiziral in vodil ga je faran Anton Štibernik. Prišlo je veliko rojakov iz drugih krajev Kanade, nekaj celo iz USA, ki so bili obenem na obisku svetovne razstave EXPO 67. Dan se je začel s sv. mašo na prostem, potem so bili govori deklamacije, petje in prosta zabava. Žene slovenske župnije so napekle in nakuhale veliko dobrih jedi, da je vsak lahko svoje dobil. Bila je tudi vstopnina in jed ter pijača ni bila zastoj. Fara je dobila ves dobiček, ki je znašal \$1486 v kanadskem denarju. Odslej bodo imeli vsako leto Slovenski dan, kakor ga imajo drugod v Kanadi in Ameriki. Le zakaj ga ne prireja tudi Sydney? — Lep pozdrav vsem rojakom, jaz imam še vse v lepem spominu. — **Vaš Luciano.**

V AMERIŠKEM TEDNIKU pravi neki dopis: Če komu zmanjka tobaka za pipo, drugo jutro že stavka in' zahteva povišanje plače. Neprijetna opazka je to, ampak tako je. Družbe in delodajalci so nekaj časa ugovarjali, a vlada jih ni dosti upoštevala, so pa povsem začeli voziti po svojih potih. Za vsako blago višje cene. Tako dela farmar, tako trgovec, tako obrtnik. Še brivec nam je povedal, koliko več bo stalo zanaprej striženje las in sukanje mustač, kdor jih ima. Torej, kje smo? Dobim dolar, jutri ga že ni. Saj komaj še zadoštuje za novo kapo ali štruco kruha. Tako gre z našim gospodarskim cirkusom naprej. Ali res ni nikogar, ki bi določil vsemu temu neke meje?

V BOSNI OKOLI SARAJEVA so poljske podgane napravile ogromno škodo. Prišle so iz gozdov, njih število sodijo na 4 milijone, in požrle vse poljske pridelke. Nato so se vrnile v gozdove nad želod, orehe in podobne sadeže. Kako podgane uničevati, zaradi njihovega števila nihče ne ve. Da so se tako zaredile, je med drugimi vzroki baje tudi ta, da so ljudje iztrebili v gozdovih domala vse lisice, ki so podganam volk.

SLIKA ŽENE NA AVSTRALSKEM PETAKU

Marija N., Melbourne

LETOS SO PRIŠLI V OBTOK PETDOLARSKI BANKOVCI, ki so v avstralskem denarnem prometu nekaj novega. Novo je pa tudi to, da je na njih slika ženske — ednine med vsemi takimi slikami. Takoj je bilo povedano, da slika predstavlja "veliko" ženo, **Carolino Chisholm**, ki je bila sicer rojena v Angliji in tam tudi umrla (pred 90 leti), njena življenjska delavnost je pa našla svoje pozorišče najbolj v Avstraliji. Toda s samimi kratkimi besedami se ne da povedati, v čem je "veličina" te izredne žene, človek mora vzeti v roko knjigo, ki opisuje Carolinino življenje, da končno vidi, kako znamenita žena je bila in zakaj je zaslužila sliko na našem bankovcu in seveda ne samo na njem.

Mnogi so že izrekli prepričanje, da bi spadala Carolinina slika tudi v cerkev, celo prav na oltar, ker je bilo njeno življenje naravnost svetniško, zato bi jo morala Cerkev prišteti med svetnike. Zares, ko človek bere njen življenjepis, nehote misli na našega svetniškega kandidata škofa Baraga. Drugi, ki Baraga ne poznajo, segajo dalje v preteklost in Carolino primerjajo samemu svetemu Pavlu, apostolu narodov. Ne gre pri tem za vprašanje, v kakšnih okoliščinah so delovale navedene velike osebnosti, gre za duha, ki jih je gnal na tako čudovito delavnost. Naš Baraga se je žrtvoval sprva ves za Indijance, pozneje tudi za bele, ki so v velikem številu prihajali v one osamljene kraje severne Amerike, Carolina je pa prav v tistih časih razvila zelo podobno delavnost med imigranti v Avstraliji. Bila je polna enakega duha kot Baraga, le duhovniških poslov pač ni opravljala. Ker smo tudi mi imigrantje v Avstraliji, je že zato prav primerno, da spoznamo življenje in delo velike Caroline. Zato naj pride v MISLIH vsaj nekaj kratkega o njej.

Rojstvo in mladost Caroline Chisholm

Kot že omenjeno, Carolina se je rodila na Angleškem in sicer v mestu Northampton. Bilo je leta 1808. Njena družina je bila izrazito protestantska in tako je bila Carolina tudi krščena. Ko je odrasčala, je veliko slišala o angleških kolonijah, med njimi o Indiji in Avstraliji, kamor so Angleži odhajali kot emigrantje. Deklico je to zelo zanimalo in ko se je igrala z drugimi otroki, je rada uvajala "emigrantske igre", ki jih je sama sproti iznašla. Ni ji bilo neznano, da ljudje v tujini in že na poti v tujino potrebujejo razno po-

moč, zato so bile njene igre posebno v to smer obrnjene.

Leta 1830 — prav v letu, ko je naš Baraga prišel v Ameriko — je Carolina postala katoličanka in se je poročila. Njen mož je bil 13 let starejši od nje, častnik v armadi, ki jo je Anglija vzdrževala v kolonialni Indiji, Archibald Chisholm (izgovori: Čizm). Z njim je odpotovala v Indijo, kjer je ostala nekako 8 let. Čeprav je kmalu postala mati in se je resno posvečala svoji družini, se je obenem hitro vrgla tudi v socialno delo izven svojega doma. Že površen pogled na razmere v deželi ji je pokazal, kako nujno potrebno je tako delo. To bo bili časi, ko je za žensko veljalo, naj se drži le "domačega ognjišča" in kuhinje, v javnosti naj delujejo izključno moški. Carolina je imela o tem svoje mnenje. Z velikim pogumom se je prebila do tega, da so celo oblasti priznale potrebo socialnega dela in šle Karolini na roke. Toda nas na tem mestu zanima, kako je Carolina prišla v Avstralijo in kaj je delala tu.

Na peti kontinent

Leta 1838 je Carolinin mož zbolel in dobil bolniški dopust. Potreba po spremembi zraka ga je in dva sinčka. Najprej so se ustavili v Južni Avstraliji, nato v Tasmaniji, končno so se nastanili v napotila v Avstralijo. Z njim je prišla Carolina Sydneyu. Znanci so svarili Carolino, naj se ne veselji Sydneya, zakaj katoličane tam zelo postrani gledajo in jih nikjer ne upoštevajo. Če že res

misli iti v Sydney, naj bo pripravljena na zelo samotno življenje. V javnost se bo komaj smela pokazati. Carolina se za take opomine ni menila, imela je že svoj načrt, kako bodo minevali njeni dnevi v Sydneyu. Dovolj je že videla, kako trpijo novi naseljenci iz Anglije, za katere vlada komaj kaj stori, razen da jih spravi čez morje v Avstralijo, tu pa prepusti samim sebi. Carolina se bo vrgla na delo med njimi, saj je imela od moža splošno dovoljenje za socialno akcijo kjerkoli, s tem pogojem je že ob poroki pristala na skupno življenje.

Tu moramo vedeti, kako se je v tistih časih vršilo vseljevanje v Avstralijo. Seveda skoraj izključno iz Anglije. Avstralski posestniki so potrebovali več in več delovne sile, pa so pošiljali v Anglijo pozive, naj ljudje prihajajo. Vse vrste ljudi so bile dobrodošle, morda še najbolj mlada dekleta. Angleška vlada je dajala denarno pomoč za prevoz, nekaj časa na roke poedinim odhodnikom in odhodnicam, pa kmalu so lastniki ladij pregovorili vladne agencije, da je denar prihajal njim v roke. Na svoje ladje so sprejemali izseljence, dostikrat več kot bi jih ladje po pravici nosile, za silo so poskrbeli za nastanitev in prehrano na ladjah, za vse drugo se niso brigali. Potniki niso imeli nikake varnosti pred izkoriščevalci, ekonomskimi in moralnimi. Že hitro po odhodu ladje so bili samim sebi prepuščeni.

Tako tudi, vsaj mnogi, po izkreanju v Sydneyu. Le redki so naprej vedeli, kje jih čaka zaposlitev, ostale so natrpali v imigrantske barake, kjer so smeli ostati mesec dni. Večkrat so jih tudi pustili

po dva dni in dve noči kar na ladjah, kjer so čakali na koga, ki bi jim prekrbel življenje v novi deželi. Ako po dveh dneh niso našli "sponsorja", so jih kar spodili na suho in nihče se ni zanje uradno zanimal. Posebno hudo je bilo leta 1841, ko je nastala gospodarska kriza v mestu in je bilo iskanje zaposlitve zaman. Zunaj po deželi je bilo boljše, marsikje bi sprejeli novo delovno silo, pa spet za prevoz iz mesta ni bilo skoraj nobene priložnosti. Beremo, da je bilo ob nekem času več ko 600 samo deklet, ki so se potikale po mestu, beračile za skorjo kruha in prenočevale največ pod milim nebom. Lahko si je misliti, kakšnim moralnim nevarnostim so bile izpostavljene in to poleg vsega drugega.

Kje so bile cerkvene in svetne oblasti?

Cerkve so se šele s težavo skušale organizirati in so zbirale svoje pripadnike sem in tja. Sydneyška katoliška škofija je nastala šele leta 1835, imela je zelo redke duhovnike, ki sami niso imeli kaj prida strehe nad sabo. O svetnih oblasteh je rečeno v zgodovinskih člankih: Uradni krogi so imeli polno lastnega posla ali pa so bili tako vzvišeni, da niso videli ali pa ne hoteli videti siromaštva, ki ga je bilo sicer kaj težko prezreti. Bili so časi, ko je bila družba razdeljena po razredih in "boljši ljudje" niso imeli srca za reveže. Sočustvovanje s siromaki je veljalo z pomehkuženje, srca so bila mrzla, žepi odprti le za sprejemanje, ne pa za dajanje.

Carolina je šla na delo na lastno pest in delala prave čudeže krščanskega usmiljenja. (Pride še.)

DE GAULLE NAJ POMETA PRED LASTNIM PRAGOM

Tako so rekli Bretonci na Francoskem, ko so zvedeli, kaj je de Gaulle govoril v Kanadi ondotnim Francozom, ki niso v posebnem prijateljstvu z angleško govorečimi sodržavljanji. Naj že kdo sodi o nastopu de Gaulle v Montrealu tako ali tako, gotovo je, da imajo Bretonci prav, ko ob tej priložnosti opozarjajo nase in svoje narodnostne težave. Teh de Gaulle ne vidi in niti noče videti.

Bretonci so narodnostna manjšina v mejah Francije, strnjeno naseljeni že od nekdaj na ozemlju severno-zapadne Francije. Imajo svoj jezik, staro-keltski. Štejejo skoraj milijon in pol svojih narodnjakov, pa njihov jezik in domača kultura ne najdeta v Franciji nikakega priznanja. Vse zahteve bretonskih predstavnikov je Pariz dosledno

odbijal in jih še vedno odbija. Šele po zadnji vojni je vlada dovolila nekaj pouka bretonščine v šolah, pa še to je ostalo v glavnem na papirju. Enako se godi v Franciji baskovski manjšini na jugu. Francija je strogo centralistično urejena država in hoče, da vlada po vsem ozemlju zgolj francoščina: v uradih, v šolah, v cerkvah . . . De Gaulle je šel pozivat k "enakopravnosti" francoske manjšine v Kanadi, doma pa nima ne ušes ne srca za več ko milijonsko manjšino lastnih državljanov. . .

Seveda bo de Gaulle tudi na vse take in podobne očitke ostal gluha, kakor je ostal gluha na svetovno začudenje ob njegovem nastopu v Montrealu. Francija na vrh, vse drugo nima pomena. Tudi ta se je nekaj naučil od Hitlerja!

Dr. Anton Trstenjak:

ČE BI ŠE ENKRAT ŽIVEL

Ali bi hoteli imeti otroke?

MENDA JE BILO TO VPRAŠANJE v naši anketi najbolj kočljivo. Tako se nam je zdelo že vnaprej, s svojimi odgovori so nam ljudje to potrdili. Zato iz obzirnosti nismo postavili dodatnega vprašanja: koliko otrok imate, ali: koliko ste jih imeli? Prav za prav bi bilo to potrebno, vendar nam tu ne gre za statistične podatke, nas zanima le čisto psihološko vprašanje: kakšna miselnost in usmerjenost preveva glede tega naše ljudstvo? Kam kaže kazalec: naprej ali nazaj?

Glede naravnega prirastka v Sloveniji sta v zadnjih letih pisala dva sniverzitetna profesorja: Janez Janžekovič in Dolfe Vogeltnik. Oba se nusanjata na iste statistične podatke in vendar vsak s povsem drugačnega vidika. Janžekovič vidi nevarnost, da bomo Slovenci kot narod izginiili sredi med življenjsko močnejšimi, ki se hitro množijo in številčno rastejo. Vogeltnik pa govori o nevarnosti prebivalške eksplozije, češ da se človeštvo pri nas doma in v svetu množi prehitro. Pravi, da tu nič ne pomaga, če dajemo ženskam "požirati" kontracepcijske tablete, marveč lahko samo vzporedni gospodarski dvig pri nerazvitih narodih izravnava nevarnost tega nesorazmernega naraščanja prebivalstva."

Pri obeh omenjenih profesorjih najdemo iste podatke glede Slovenije: pri nas letni prirastek k prebivalstvu ne znaša niti enega odstotka, dočim narašča prebivalstvo v manj razvitih pokrajinah Jugoslavije skoraj s 3 odstotki. Pri tem razmerju moramo pričakovati, da bo Slovenija imela v letu 2000 nekaj preko dva milijona prebivalcev, pa bo to le blizu 7 odstotkov celotne Jugoslavije, dočim je imela še leta 1961 blizu 9 odstotkov. To je v primeri z drugimi Jugoslovani očitno nazadovanje. Slovenci bi kljub priličnemu porastu v skupni državi z drugimi od desetletja do desetletja manj in manj pomenili.

Toda odgovori, ki smo jih dobili na vprašalno polo, nam odgrinjajo dovolj razveseljivo sliko, ki ne opravičuje prevelikega pesimizma. Od 2984, ki so odgovorili, je 84% prtrdilih, dočim je 16% odklonilnih ali pa neodločnih ("ne vem" in podobno.) Ti odgovori se po posameznih stopnjah starosti

ne razlikujejo veliko. Mladi in stari bi spet hoteli imeti otroke, če bi še enkrat živeli. Med njimi je 36%, ki bi hoteli imeti celó več otrok kot jih imajo v sedanjem življenju, 13% bi jih hotelo imeti manj, ostali pa pišejo, da toliko kot zdaj. Tudi kar zadeva poklice in izobrazbo posameznih, ki so odgovorili, nismo našli velike razlike. Vsi čutijo in mislijo nekako enako.

Moški in ženske

Bolj pada v oči in vzbuja skrb, da so moški bolj voljni imeti otroke kot ženske. Razlika je kakih 12% v prid moškim. In žene, ki si ne želijo otrok, so v glavnem v starosti od 20 — 30 let. To da misliti, saj je prav od teh največ odvisno, če bo narod naraščal ali padal.

Toda kakor hitro začnemo z razlago teh podatkov, ki bi jih sicer ne pričakovali, jih takoj postavimo v drugačno luč. Saj je splošno priznано in povsod naglašano dejstvo, da je pri vsaki poštenji ženi materinski čut najmočnejše razvit, zato si vsaka bolj ali manj želi biti mati. Kako torej to, da žene v naših odgovorih razodevajo manjšo željo po otroku kot moški? To zahteva pojasnila.

Čisto preprosta in glavna utemeljitev je: žene kljub globoko v srcu zasidranemu materinskemu čutu ob takih vprašanjih začutijo hkrati zadrego, ki je moški ne more dojeti. Žene ob takem vprašanju prevzame misel na breme in žrtve, v katere se moški svet niti vživeti ne more. Moškemu je lahko. Žena pa ob tej odločitvi zadržti in to tembolj, čim plemenitejša in vestnejša je.

Ta nenamestljiva vloga matere, roditeljice otrok, je bila vedno najsvetejša naloga žene. V vseh časih so jo seveda čutile kot tvegano zadevo, zlasti iz zdravstvenih razlogov še vse bolj tvegano kot danes. Prav tako na splošno tudi iz gospodarskih razlogov. Zato bi imele žene prejšnjih časov več razlogov, da bi se "branile otrok", kot jih morejo imeti današnje. Vendar stvar spet ni tako preprosta.

Danes se žena kljub vsemu osebno čuti bolj prikrajšano; sodobno mnogo udobnejše življenje ji mnogo več nudi in si mora torej z otrokom mnogo več pritrpati, se odpovedati svobodi in vsemu, kar

ji svoboda nudi: službi, zabavi, izletom, počitnicam . . . Nekoč je bilo vsega tega manj, a tudi, kolikor ga je bilo, je šlo precej mimo žen, ki jih v javnosti takorekoč sploh bilo ni. Nekoč je bil otrok potreben tudi zato, da so starši vedeli, "za koga delajo". V socializmu ta razlog odpade. Celó za kmeta.

Naš kmet je nekoč veliko dal na to, da ima dediča, kateremu bo zapustil domačijo. Šlo mu je za to, da ostane "ime pri hiši" ali vsaj kri, če je hči prevzela dom. Povrhu so bili do nedavna sinovi in hčere kmetu brezplačna delovna sila. Dobro je kmetoval lahko predvsem tisti, ki je imel zgodaj številne in zdrave otroke. Že izza svetopisemskih časov je pri kmetu zdrav otrok upravičeno veljal za poseben božji blagoslov. Zdaj se je na mah spremenilo. Otroci uhajajo v tovarne in obračajo kmečkim domačijam hrbet. Stari morajo na stara leta več delati, tolažbe, da bo otrok pomagal, ni več.

Čimbolj se življenje industrializira in javne ustanove in zakonodaje staršem otroke prevzema-

jo, tem manj starši čutijo, da rodijo otroke zase. Zato manj otrok! En sam, morda še drug za "železno rezervo", če prvi umrje . . . Pri tem starši tudi vedno bolj čutijo, kako jim otrok z vsem svojim okoljem raste čez glavo, kako se jim odtuja, da ga ne morejo vzgajati po svojem nagnjenju. Matere pišejo:

"Če bi jim mogla posvetiti več časa, zagotoviti mirno eksistenco in mirno življenje brez svetovnih vojn in grozot, kot sem jih preživela sama . . ."

"Če bi bila vzgoja otrok lažja, bi jih hotela imeti več, tako je pa sama žalost in razočaranje z njimi!"

"Poznam več mladih mamc, ki bi rade imele več otrok, pa se bojijo starih mam, ki se kregajo, češ da ne bodo pazile na otroke. Prosim, to le zapišite, da se krivda vali zmerom le na mlade . . ."

Vsekako nam odgovori na naše vprašanje ne razgrinjajo preveč žalostne slike. Ljudje imajo še voljo do otroka. Zato tudi za nas Slovence proti koncu 20. stoletja še velja bodrilna beseda: TA ROD NE BO PREŠEL . . .

Novi časi takim častitljivim starinam niso naklonjeni. Briška ognjišča odhajajo v pozabo, nekatera morda v muzeje. Naša slika kaže eno najzadnjih. Bric Roman Reja pravi, da ga je videl in pozna tudi staro mater ob njem. Žena morda razmišlja, koga bo neizprosni čas prej pobral: ognjišče ali njo . . .

Izpod Triglava

NAGROBNI SPOMENIK PISATELJU MEŠKU so odkrili v Selah pri Slovenjem Gradcu. Spomenik je izdelala kamnoseška delavnica v Ljubljani. Blagoslovil ga je pisateljev nečak, mariborski stolni prošt dr. Josip Meško. Žalna prireditev je obsegala poleg službe božje v cerkvi tudi lep program na pokopališču s petjem in deklamacijami. Tudi na župnišču v Selah mislijo vzdati spominsko ploščo v spomin pisatelju, ki je dolgo vrsto let župnikoval na Selah.

"KOROTAN" NA DUNAJU, znani dom slovenskih akademikov, je sicer že dalje časa dograjen in ga uspešno uporabljajo, ni pa še plačan. Prav v času grajenja Korotana so se cene za material in plače delavcev močno dvignile in tako so sproti rasli izdatki. Mohorjeva v Celovcu, ki je lastnica Korotana, je nedavno objavila, da je dolga na Korotanu še okoli milijona avstrijskih šilingov. To bi zneslo v avstralskem denarju nekako 37.000 dolarjev.

DR. JULIUS KUGY je znano ime vsakemu ljubitelju slovenskih gorá in planin. Bil je sin koroškega Slovenca, rojen pa v Gorici leta 1858. Izučil se je za pravnika in preživel večino svojih let v Trstu. Ljubezen do gorá je napravila iz njega najbolj znanega slovenskega planinca. V neštetihih člankih je popisoval lepoto Slovenije, zlasti njenih planin in živalskega življenja na njih. Letos je mariborska knjižna založba **OBZORJE** začela izdajati Kugyjeve zbrane spise. Prvi knjigi je naslov: *Domače in tuje goré*.

V **KAMNIŠKI BISTRICI** pod Sedlom so znano lurško kapelico pred leti porušili "neznani zlikovci" kot toliko drugih znamenj in kapel širom po Sloveniji. Letos je bila na novo zgrajena in blagoslovil jo je ljubljanski generalni vikar dr. Lenič. Odtlej se v kapeli od časa do časa opravljajo sv. maše.

ROMANJA K GOSPE SVETI na Koroško iz Slovenije so bila v poletju skoraj dan za dnem. Prihajali so v stotinah, neredko v tisočih. Domačini so jih baje prijazno sprejemali in jim šli na roke, župnik Mucher, prosluli nemškutar, ki bi mu težko našli par, se je pa največkrat umaknil in skrnil. Siromak neizmerno trpi, ko vidi, da so si Slovenci prav njegovo farno cerkev izbrali za cilj svojih

verskih izletov. Že sama slovenska pesem mu vrta v ušesa kot električni sveder. Ubogi mož!

RIBNIŠKA DEKANJA na Dolenjskem je dala letos nadškofiji pet novomašnikov. V priznanje za to jih nadškof Pogačnik ni posvetil z drugimi vred v ljubljanski stolnici, ampak v veliki farni cerkvi v Ribnici. Stanko Dolšak je od Sv. Gregorija, Franc Gorjup iz Velikih Lašč, Anton Košir iz Sodražice, Janez Petek iz Ribnice, Zdravko Pogorele iz Strug.

Plečnikova zvonika ribniške cerkve

VSEH NOVOMAŠNIKOV v Sloveniji je letos 28. Najstarejši ima 38 let. Nad polovico jih je iz kmečkih družin in to s številnimi otroki. Poprečno imajo te družine po 7 otrok, štiri od njih pa kar po 12.

IZ LJUBLJANE poroča Stanko Šušteršič, da so imeli v stolnici izredno, pa zelo lepo slovesnost. Od Gospe Svete v Korotanu je dospela v Ljubljano "Baragova sveča", ki jo je bil izročil ameriškim romarjem marquettski škof Noa, da so jo prižgali v salzburški stolnici, nato pri Gospe Sveti na grobu škofa Modesta, nazadnje v ljubljanski stolnici pri oltarju, kjer je imel Baraga novo mašo. Vso slovesnost je vodil nadškof Pogačnik in Stanko pravi, da je bila stolnica premajhna, toliko ljudi se je nabralo. Stanko naroča pozdrave vsem v Avstraliji, zlasti **ŠKRJANČKOM**.

PRELAT DR. VILKO FAJDIGA je na prošnjo iz Marquette, bivše Baragove škofije, imenovan za postulatorja v zadevi Baragove beatifikacije. Skupno s postulatorjem v Marquette, Edmundom Szokom, bo skušal čimprej zaključiti škofijski beatifikacijski postopek in ga prenesti v Rim, kamor je že nekaj let prenešen Slomškov enak postopek.

JANEZ VIPOTNIK, predsednik republiške konference Zveze delovnega ljudstva, je imel dne 22. julija velik govor. V njem je napadel tiste v Sloveniji, ki "govoričijo o tem, da so komunisti prevarili slovenske borce," izdali njihove nacionalne interese in narodnostne inspiracije, podvrgli narodne koristi idejam komunističnega bratstva, kar pa, trdijo, v sedanjih jugoslovanskih razmerah ne pomeni nič drugega kot podrejen položaj Slovenije in njeno ekonomsko izkoriščanje". — Ali ni hudo za komuniste, da so še danes v Sloveniji tako "žleht" ljudje? Malo manjka, da se nam tovariši ne smilijo.

NA REPENTABRU PRI TRSTU so imeli tržaški Slovenci dne 23. julija svoj letošnji "tabor". Med mnogoštevilnimi udeleženci so bili v večji skupini tudi rojaki iz Beneške Slovenije. Zbrani množici jih je predstavil njihov župnik iz Štoblanka, Marij Lavrenčič. Povedal je o njih: "Ti so zadnja vejica slovenskega naroda. Že sto let so oropani slovenskih šol, kot izseljenci se morajo potikati po svetu, njih jezik je pa pesem. Če bi pesmi ne bilo, bi tudi Slovencev pod Matajurjem več ne bilo."

V MURSKI SOBOTI so imeli umetniško razstavo pod naslovom: Panonska pokrajina — panonski človek. Razstavljali so Slovenci, Hrvatje, Avstrijci in Madžari. Skupno je bilo zastopanih 30 umetnikov. Nagrado sta prejela dva Avstrijca, en Madžar in Slovenec Janez Vidic.

V SORICI NA GORENJSKEM so z lepo pridetivijo slavili stoletnico rojstva velikega slikarja Ivana Groharja, ki se je rodil v Sorici. Grohar je priznan mojster slovenskega impresionizma. Na njegovo rojstno hišo so vzdali spominsko ploščo.

V MARIBORU je Založba "Obzorja" izdala prvi del izbranih del pisatelja Stanka Majcena, ki je imel pred desetletji med katoliškimi pisatelji v Sloveniji odlično mesto. Uredila je knjigo profesorica Marja Borštnikova. Doslej je v povojnem času izdala nekaj Majcenovih povesti le Kulturna Akcija v Argentini (pod naslovom: POVESTICE). Končno so le tudi doma sprevideli, da Majcen ne sme biti pozabljen.

Mislj, September, 1967

"DOM", GLASILO BENEŠKIH Slovencev, prinaša nekaj člankov tudi v italijanščini. Morda to zahteva laška vlada. V slovenskem delu lista je jezik napol knjižno-slovenski, napol domač. Najdemo pa tudi stavke, ki so povsem pravilno slovenski: Na primer: Mi Benečani moramo, še bolj ko drugi ljudje, ker smo majhna manjšina, od vseh sovražena in zaničevana, razumeti, da če ne bomo skupni in če si ne podamo rok, kmalu bomo uničeni. Kar je med sabo razdeljeno, ne živi.

BLED IN OKOLICA sta dobila konec julija kot kurja jajca debelo točo. Na Bledu je razbila mnogo šip in poškodovala avtomobile, v okolici pa oklestila sadno drevje in zbila v tla poljske pridelke.

V LJUBLJANI SO USTANOVLILI novo knjižno zbirko pod naslovom: Naša beseda. V njeni zalogi bodo po napovedi izhajala dela vseh slovenskih pisateljev iz preteklosti, če le zaslužijo ime slovenska književnost. Začeli so baje z Župančičem, med nadaljnimi napovedmi najdemo domala vsa znana imena slovenskih pisateljev in pesnikov.

DOLENJSKI LIST je pisal dne 15. junija: Zdaj že ves svet ve: Bojeviti Izrael je začel prejšnji teden bliskovito vojno proti Združeni arabski republiki *po naročilu in na račun anglo-ameriških imperialistov...* itd. Nato piše o sestankih po vsej Dolenjski in v Beli Krajini, na katerih so na poziv uradnih govornikov udeleženci obsojali Izraela in Ameriko. •

NEDRŽAVLJANI, P O Z O R !

Vsi priseljenci v Avstralijo, ki še nimajo tujaknjega državljanstva, se morajo v teku meseca septembra pisмено prijaviti na Immigration Department — razen otrok pod 16. letom.

Prijavnice se dobijo na skoraj vseh poštnih uradih širom po Avstraliji.

Vpisati je treba ime, priimek, naslov, zaposlitev, samski ali zakonski stan. Izvzeti so tudi taki, ki so prišli v Avstralijo samo na obisk za manj kot leto dni.

Če ste prejeli prijavnico naravnost od Immigration Departmenta, dopolnite samo ondi naznačeno in dajte na pošto.

Kdor bi prijavo zanemaril, mu grozi kazen v globi \$100. Torej: P O Z O R !

ŠOLA IN DOM

Iz povesti. Dr. Fr. Detela

Pisatelj dr. Franc Detela, Moravčan, je za Mohorjevo družbo napisal povest SVETLOBA IN SENCA. Povest je izšla leta 1916 kot Slovenske večernice. Preden je povest šla v tisk, je moral pisatelj na zahtevo Mohorjeve izpustiti poglavje o učitelju Gladežu, ker se je založnica bala zamere pri tedanjih zelo občutljivih učiteljih širom po Sloveniji. Izpuščeno poglavje so pozneje našli v pisateljevi zapuščini in ga tu objavljamo pod naslovom, ki ga v originalu ni. Stvar je zanimiva že zaradi naznačenih okoliščin, pa tudi brez tega je kaj prijazno branje. — Ur.

TISTO JESEN JE PRIŠEL V ŠKOCIJAN nov učitelj Gladež, ki ga Janezek še ni poznal. Gašper in Anka, ki sta to leto na novo vstopala v šolo, sta bila bolj v skrbeh. Meglenega jesenskega jutra je peljala teta Mana Gašperja, Janezka in Anko k popisovanju. V sobi, kjer se je vršilo popisovanje, je bilo že precej mater in tudi nekaj očetov s svojimi otroki.

Gašper se je oziral okoli in zagledal v kotu Rožmanovega Pepeta, ki mu je izza hrbta svoje matere prijazno jezik pokazal. To Pepetovo vedenje na takem kraju in v taki okolici se je zdelo Gašperju možato in pogumno. Osrčilo je tudi njega. Stopil je k Pepetu in ga pozdravil.

“Poglej novega učitelja”, je šepetal Pepe.

Gašper je pogledal učitelja naravnost in se mu nasmejalo.

“To je prav, to je lepo”, ga je pohvalil učitelj, ki je vedel, kako je treba nastopati, da si pridobi srca učencev. “Šola te veseli, kajne? Boš videl, kako prijetno bo v šoli”. Pobožal je Gašperja po licih in fant je zardel. Božanje mu ni bilo všeč.

“To sem mu že jaz povedala”, je segla vmes teta Mana. “Kolikokrat sem mu povedala in tudi tema dvema, da ne bo nič hudega v šoli samo poslušati bo treba in paziti in učiti se. Pridne učence ima tudi učitelj rad”.

“Tako je prav”, je pohvalil učitelj tudi Mano. “Pri težkem in važnem delu vzgoje se morata šola in dom vzajemno podpirati, da ne bi eden zidal, drugi podiral”.

“Dajte no, gospod učitelj” je dejala Rožman-

ka, “dajte no, da pridemo kam naprej, jaz ne utegnem čakati”.

“Precej, precej, mamka”, jo je tolažil učitelj Gladež nekoliko užaljen, in je zabeležil v svojem srcu, da ima zveza med šolo in domom tudi svoje nasprotnike. Seveda, krivda je prejšnjega učitelja, si je mislil, da so tako zanemarjeni, kar se tiče potrpežljivosti; tudi k potrpežljivosti se dajo ljudje vzgojiti, toda vaje, vedne vaje je treba. Toda kaj se hoče s starim učiteljem, ki ne razume današnjih časov; take venemati za novo metodo se pravi novo vino vlivati v stare mehove. Zatorej proč s starimi učitelji, zlasti s starimi okrajnimi nadzorniki.

Tako so se otroci srečno vpisali, izgubili so večinoma strah pred šolo in dobili za nameček še par dobrih nauk.

Učitelj Gladež pa je premišljeval potem v svojem skromnem stanovanju, koliko dobrega je bil ta dan storil, kako pristrčno zvezo je ustanovil med šolo in domom. Vseh teh dobrih del mu je bilo srce tako polno, da so morala še kipeča čustva na papir, kjer so dobra dela zelo svetla v še lepšem sijaju in kjer se je nekoliko tudi namignilo, kako malo priznanja žanjejo pravzaprav tudi velike zasluge na vzgojnem polju. Tak je bil Gladežev članek za objavo v listu.

“Jaz mislim, da bo merodajno mesto razumelo migljej”, si je dejal Gladež in vstal od pisalne mize. “Toda kaj!” se mu vrnila trpka misel, “ko pa ljudje ne znajo ali nočejo pravilno sklepati, ko izvajajo posledice iz zaključkov”. On sam se zadeva povsod ob napake in predsodke staršev, njegove zasluge pa ob napake in predsodke predstojnikov. Potlej naj pa človek dela za šolo in dom. In on bo vendar še delal, neumorno delal, četudi ne najde zasluženega plačila. Nekoliko bo pa menda vendar opozoril nase merodajne faktorje. Šola in dom, to je zakladnica, iz katere se da črpati.

Imenitna misel mu je padla v glavo in plah se se ozrl okrog, če ni koga blizu, ki bi utegnil misel porabiti pred njim, zakaj takšni so tovariši. Kolikokrat ga je že kdo nedolžno vprašal, kaj ima zdaj v delu za objavo v listu, in on, prostodušen človek, je povedal. V prihodnji številki stanovskega glasila je pa že bral svoje vzgojne misli, ki jih je ljubi tovariš oblastno, dasi nespametno strmečemu svetu razkladal.

Prav tako se mu je zdelo, kakor da bi mu bil ropar ukradel uro in mu jo potem naprodaj ponujal. Od tistega časa je postal Gladež oprezen in svojih načrtov ni razkladal nikomur. Rajši je poslušal ko govoril, in če je pravil, je pravil samo vsakdanje reči, da nihče ni slutil, kako prebrisan

je. Ne govoriti, ampak pisati, to je bilo njegovo načelo. Sokrat, o katerem je mnogo slišal v šoli, ljudi ni podcenjeval, samo toliko je sodil o njem, da bi bil mož ravnal pametneje, če bi ne bil samo govoril, ampak pisal, pisal; potem bi se mu bilo boljše godilo in postal bi bil najbrž ob kaki priliki deželni šolski nadzornik.

Misel, ki se mu je rodila v plodni glavi, in prizadevala tolko ponosnega veselja, je bila ta: odraslim učencem bi dal za nalogo, da naj opišejo napake svojih staršev. To je bilo novo moderno in hkrati sila važno in zanimivo. Zakaj učitelj, ki mora danes vzgajati ne samo otroke, ampak tudi starše, mora poznati te in one. Od staršev bi zvedel napake otrok, od otrok pa napake staršev. Zakaj da bi mu starši sami pripovedovali, kakšne napake imajo, ni bilo pričakovati. Od otrok, ki se še ne znajo hliniti, se bo pa marsikaj zvedelo. Saj imajo ljudje sploh za tuje napake dobre oči. In kako radi bodo ljudje brali take sestavke, ko bo o tem pisal v list! Tovariši učitelji sicer z zavistjo, a predstojniki z zanimanjem, vsi drugi z veseljem. Kdo pa ne posluša rad tujih grehov?

Komaj je torej Gladež za silo uredil svoje učence, jih razvrstil po klopeh, jim dopovedal, kaj in kako naj hodijo v šolo, kaj naj prinašajo s seboj, kdaj naj v šoli vstanejo, kdaj sedejo in kako naj se drže, jim je začel pripovedovati, kako lepo in modro je ljubi Bog uredil, da imajo otroci starše in starši otroke, in kako ljubeznivo starši za svoje otroke skrbje.

Otroci so neumno gledali, ker nekateri niso ra-

zumeli, kaj jim učitelj pripoveduje, drugi, ki so nekoliko razumeli in nekoliko dvomili, če je vse to res, so si jemali besede k srcu. Le Gašper je srepro gledal učitelja v oči in stiskal usta. Ko pa je učitelj vzkliknil, da žrtvujejo dobri starši svoje zdravje in življenje za blaginjo svojih otrok, koliko noči prebedi mati ob postelji svojega deteta, kako se trudi oče od zore do mraka, je dejal Gašper na vse glas:

“Saj ne!”

Vsi so se ozrli v Gašperja; učitelj je vprašal:

“Kdo je dejal, da ne?”

“Jaz”, je dejal Gašper.

“Kako to, da ne?” je vprašal učitelj.

“Tako da ne. Mati skrbi, oče pa ne, ker je pijanec”.

Nekateri otroci so se zasmeljali, drugi so v nekaki zadregi povsili oči, vsem pa je prešla pokojnost, zlasti Jerici, ki si je zakrila oči z rokami, da so ji kapale solze skozi drobne prste. Z zadovoljstvom je gledal učitelj ta lepi učinek svojega govorjenja; saj bi mu ne bilo prijetno, če bi ne bil nikomur do solz omehčal srca. Raznežen je stopil k Jerici in jo pobožal po mokrem obrazu.

“Oh, saj nimam ne očeta ne matere”, je zaih-tela Jerica.

“Ne jokaj, ljubo dete”, jo je sočutno tolažil Gladež.

Tedaj pa vsa šola v smeh in celo Jerica se je zasmejala med solzami, skrila objokani obraz za komolce in se tresla od smeha in se branila, da ni — dete . . .

(Bo še)

P O T V A S E

I. Burnik

*Kakor z visoke terase
merim peščene doline —
Težkam usodo družine,
ravnam izhojeno pot.*

*V stiski zagrebem se vase
in v senco trpečega Križa . . .
Ko pa neurje se bliža,
bogkov poljubljiam ožarjeni kot.*

*Mati! — To čudo me reši . . .
Korak, smeri k Njej mi ne zgreši,
vseh Ona občuva me zmot!*

SAMOTEN VRAN

I. Burnki

*Kje si pa bil,
kje za krakajočo jato si ostal,
ti samotni, črni vran?*

*Ali ovca je omagala od žeje,
ali te je zvalil ranjen kenguruj?*

*Če letaš kar tako preko puščavske jase
s tragiko v očeh,
kljuj tudi svojo okrvajeno kreljut,
pa se zaskraj vase,
da ne boš večno krut!*

SLOVENSKI OTROCI V TUJINI IN SLOVENŠČINA

Iz uredništva MISLI

NOVA MAŠA V PEDDINGTONU, ki jo je imel v Avstraliji rojen Slovenec, je napravila globok vtis, ki ne bo kmalu zabrisan. Tu nam ne gre za to, da bi se še in še obnavljali spomini na lepo slovesnost, le en dostavek k vsemu, kar je bilo že rečeno in tiskano o stvari, naj pride pred oči bralcev.

Edina okoliščina, ki je vrgla moteče nesoglasje na novo mašo, je bila ta, da naš novomašnik ne obvlada slovenščine . . .

To dejstvo je gotovo marsikateremu udeležencu nove maše dalo povod, da se je zamislil. Kakšne misli so se vzbudile, ne bomo preiskovali. Neka povsem druga okoliščina je nanese, da MISLI ta mesec objavljajo članek — razpravo, če hočete — pod gornjim naslovom.

Prav ob času nove maše je dospela iz New Yorka številka ODMEVOV, glasila slovenskih akademikov v Združenih državah, ozrioma njihove stanovske organizacije SAVA. V njej smo našli natisnjeno predavanje, ki ga je imel na sestanku Savanov član *Zdravko Pfeifer*. Predavanje je bilo seveda namenjeno Slovencem v Ameriki, pa ga skoraj do pičice lahko obrnemo na razmere v Avstraliji. Zato nikakor ne bo odveč, če ga tu — nekoliko prirojeno — ponatisnemo.

Pomen slovenskega šolstva med izseljenci.

V naši sredi se tu in tam slišijo razni ugovori proti slovenskim šolam, oziroma tečajem slovenskega jezika za otroke, češ da tak pouk ni potreben niti koristen. Navajajo naslednje razloge:

a) nihče od teh otrok se ne misli vrniti v Slovenijo;

b) za praktično življenje slovenščina ne bo služila, ker smo pač člani neznatnega naroda in se zato naš jezik v krogu mednarodnih skupin niti ne upošteva. Zaradi znanja slovenščine niso odprte nobene službe, ali pa tako redke, da se zanje ni vredno učiti slovenščine;

c) slovenska šola napravi iz naših otrok nekakšno kliko, ustvarja nekak narodnosti ghetto (ločino). Loči jih od drugih otrok in povzroča občutek manjvrednosti;

d) slovenska šola jemlje otrokom čas za šport, izlete in druge reči, ki so za otrokov splošen razvoj zelo koristne.

V naselndjem bom nanizal nekaj odgovorov, ki ne bodo — vsaj večina — naravnostni, ampak bodo skušali pokazati, zakaj je potrebno in koristno ohranjati in vzbujati narodnostno zavest v mladini, kar v tako odlični meri vrše prav slovenske šole za otroke.

1. — Navedem naj na prvem mestu psihološki razlog. — Važen činitelj pri razvoju človekove osebnosti je poznanje lastnega izvora. Odkod prihajam? Iz neke družine, seveda, pa tudi iz nekega naroda. Družina, ki iz nje prihajam, ni osamljena edinica, je članica nekega naroda, potem pa celokupne človeške družbe. Ima pa moja družina celo vrsto značilnosti, ki jih je dobila od naroda, iz katerega je izšla.

“Mednarodni” človek, namreč tak, ki bi imel na sebi značilnosti — karakteristike — vseh mogočih narodov, bi bil neke vrste nestvor. Bolj ali manj našemljen. Zato daje zavest narodnostne pripadnosti človeku notranjo gotovost in zavest, da je pripadnik nekega določenega dela vesoljne človeške družbe. Ta zavest je pa možna le, če človek vsaj malo pozna narod, iz katerega je izšel. Poznam ženo, ki je je izjavila, da noče povedati: Slovenka sem. Zakaj ne? Zato ne, ker prav nič ne ve o Slovencih . . . Ta odgovor veliko pove.

(O p o m b a : Zanimiva bi bila študija narodnostne zavesti pri Ircih v Ameriki. Ko so prihajali prvi Irci v Ameriko v večjih skupinah v začetku prejšnjega stoletja, niso prinesli s seboj skoraj nič narodnostne zavesti. Šele njihovi otroci in vnuki so začeli čutiti potrebo po zavesti narodnostne pripadnosti. Ker njihovi starši tega niso imeli, so začeli sami iskati znakov pripadnosti: zeleno barvo, triperesno deteljico, parade v čast sv. Patriku . . . Parade “Patrikove” so čisto amerikanska navada, Irska sama jih niti ne pozna. In vendar jih imajo po svetu za “tipično” irske.)

2. — Narodoslovni — etnološki — razlog. — Vse človeštvo je razdeljeno po rasnih — plemenskih — in narodnostnih skupinah. Vsako pleme, toliko bolj vsaka narodnost, ima svoje značilnosti. Sicilijana lahko vse življenje vzgaja švedska družba, pa bo vedno ohranil nekaj sicilijanstva na sebi. Poznavalci človeka — antropolgi — govorijo o genih — dednih zasnovah — ki prehajajo iz roda v rod. Vsak Slovenec, četudi se je rodil v tujini, no-

si s seboj te "genetične" značilnosti, ki ga spremljajo kot nekake duševne lastnosti.

Človek se lahko vsestransko izpopolni samo, če se zaveda teh narodnostnih posebnosti in se nanje ozira. V tem smislu lahko razumemo, kar je rekel rajni predsednik Kennedy — in pred njim že drugi ameriški predsedniki: dober Amerikanec je tisti, ki je dober član narodnostne skupine, iz katere je izšel.

3. — Moralni razlog. — Najvišja med krepostmi je ljubezen. Ljubezen je tista, ki človeka najbolj dviga. Ljubezen je seveda raznovrstna, ne oklepa se v enaki meri vsega, kar pozna. Toda celó bogoslovci navajajo kmalu za verskimi nagibi dolžnost ljubezni do domovine in naroda. Ta ljubezen pomeni čustveno navezanost na izvor in značilnosti naroda, ki me je rodil. Domovina, če ne ravno moja, pa mojih prednikov — njena zgodovina, kultura, veliki ljudje od tam, slavna dela, umetnost, običaji, lepota zemlje, dobri ljudje — vse to tiči za mojim izvorom. Ljubezen do domovine in naroda človeka mudi plemeniti. Zakaj bi svojim otrokom odtegovali vse to, skrivali pred njimi svoj jekik in molčali o vrednotah Slovenije?

4. — Jezikovni — filološki — razlog. — Slovanski jeziki se v svetu vedno bolj uveljavljajo. Zemljepisne in družbene razdalje se bolj in bolj manjšajo in šele v naših časih je široki svet začel "odkrivati", koliko kulturnega bogastva je med Slovani. Latinščina je ključni jezik za romunske jezike (celo v angleščini je 60% latinščine . . .), slovenščina je pa ključni jezik za vse slovanske. Zakaj bi je ne privoščili svojim otrokom?

5. — Kulturni razlog. — Nastanek kulture je delo stoletij. Amerika še nima za seboj celih stoletij, zato je ameriška kultura le presajena evropska kultura. Slovenija je pa visoko kulturna evropska dežela, zato lahko tudi Slovenci pomagamo Ameriki pri ustvarjanju nove kulture. Dajemo pa lahko le to, kar imamo. Zato moramo ohraniti slovenstvo v tej deželi živo. S tem dajemo svojemu narodu priznanje enakopravnosti z drugimi narodi. Pri kulturi namreč ni važna kvantiteta (koliko nas je), ampak kvaliteta (kakšni smo).

Čimbolj utrjujemo zavest, da je Amerika mednarodna dežela, tem težje bo prodril napačen nacionalizem, kot smo ga videli marsikje še v tem stoletju.

6. — Emigrantski razlog. — Vse kaže, da bodo Slovenci še prihajali v to deželo. Izkušnja kaže, da se jih je mnogo izgubilo, ker niso prišli v stike s sebi primernim okoljem.

Kadar drevo presadimo, pustimo ob koreninah zemljo, da se bolje prime. Ta zemlja je slovensko okolje v slovenskih naselbinah. V takem okolju se lažje naredi prehod iz enega načina življenja v drugo in Slovenec lahko še tudi v poznejših generacijah ohrani svoje narodnostne značilnosti. To je most med generacijami novih naseljencev.

V takih naseljih pa je poleg narodne zavesti nujno potrebno tudi znanje jezika — in za to prav posebej skrbijo slovenske (Slomškove) šole, ki se trudijo, da izvezbajo vsaj neki odstotek otrok v slovenščini. To pripomore k temu, da se vzdržujejo slovenske ustanove, ki dramijo in ohranjajo slovensko narodno zavest v tujini.

Seveda je slovenska šola le del celotne slike, kakor tudi je važna. V šoli se otroci učijo ne samo jezika, spoznavajo slovenske narodne običaje, nastopajo na odru, pojejo v zborih, se seznanjajo z zemljepisom Slovenije, slišijo in berejo o tem ali onem slavnem Slovincu iz preteklosti in sedanjosti. Če je poleg vsega tega tudi v domači družini narodna zavest živa in se otroci navajajo na govorico v materinščini, smemo zares pričakovati, da bodo iz slovenskih šol prihajali otroci z odločno zavestjo narodne pripadnosti.

Poleg šole in domače vzgoje spadajo v celotni okvir slovenstva v tujini še drugi pojavi slovenskega življenja: narodna župnija, kulturna društva, pevski zbori, zabavišča, klubi itd. Zelo važno vlogo, važnejšo kot se zavedamo, opravljajo slovenske štanovske organizacije — kakoršna je na primr SAVA: stanovska organizacija slovenskih akademikov v Združenih državah in Kanadi.

VATIKANSKO SODIŠČE, ki raziskuje veljavnost ali neveljavnost dvomljivih porok med katoličani vsega sveta, se uradno imenuje "Rota Romana". Sestoji iz 20 sodnikov iz 8 narodov, ki so izvedenci v tem vprašanju. Vsako leto pride na sodišče na stotine prošenj, naj se ta ali ona poroka med katoličani razveljavi. Vloge seveda navajajo razloge, zakaj naj bi bila poroka neveljavna, pa prav tiste navedene razloge morajo sodniki natančno preiskati, če drže ali ne. To raziskovanje vzame včasih cela leta podrobnega dela. Poročilo pravi, da more Rota Romana komaj polovici prošenj ustreči. Ker je vse to združeno tudi z velikimi stroški, prosilci pa dostikrat premalo premožni, takim prisilcem plača stroške Vatikan sam. Poročilo dostavlja, da je takih primerov največkrat kar polovica.

KAJ SE VAM ZDI O KRISTUSU?

ČIGAV SIN JE?

(Mat. 22,42)

Vernim katoličanom je odgovor lahak. Vendar se je bati, da Kristusa premalo poznamo in malo vemo o njem. Pozabili smo. Prav bo, če ponovimo vsak mesec nekaj, kar so evangelisti o njem napisali. Poznanje Kristusovega življenja in delovanja bo poglobilo našo vero vanj.

Besedilo evangelijev imamo tu spodaj na levi strani, na desni pa pojasnila k besedilu, da nam bo lažje razumljivo. Priložena je zemljepisna karta Palestine, da lahko sledimo, kje se dogodki evangelijev vršijo.

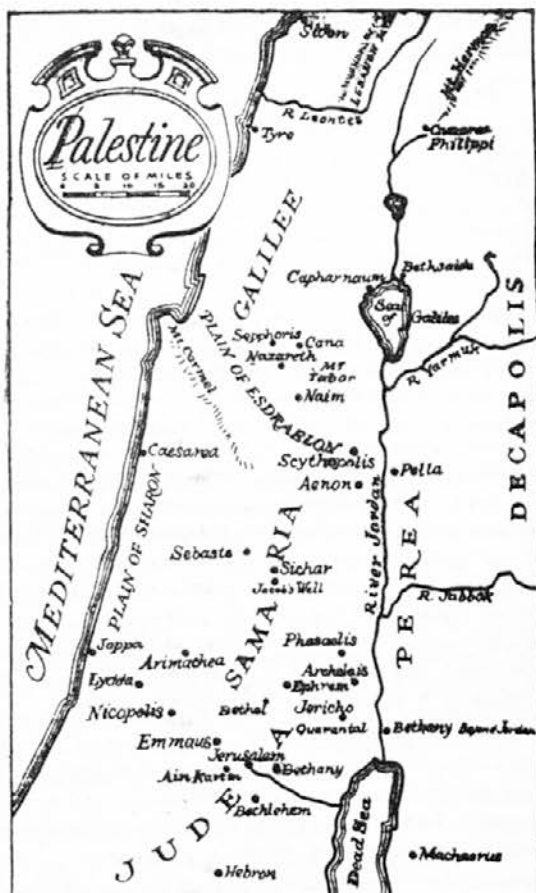
Če pravimo, da smo Kristusovi moramo Kristusa kar najbolje poznati!

JEZUS JOKA NAD JERUZALEMOM

Ko pa se je približal (Jeruzalemu) in je zagledal mesto, se je zjokal nad njim in rekel: "O da bi bilo spoznalo tudi ti na ta svoj dan, kaj ti je v mir! Tako pa je skrito pred tvojimi očmi. Zakaj prišli bodo dnevi nádte, ko te bodo tvoji sovražniki z nasipom obdali ter te stiskali od vseh strani; in v tla bodo poteptali tebe in tvoje otroke v tebi in ne bodo pustili v tebi kamna na kamnu, ker nisi spoznalo časa svojega obiskovanja."

Ko je prišel v Jeruzalem, se je zganilo vse mesto in so vpraševali: Kdo je ta? Množice so pa odgovarjale: Ta je prerok Jezus iz Nazareta v Galileji.

In v templju so k njemu prišli slepi in hromi in jih je ozdravil. Ko so pa veliki duhovniki in pis-mouki videli čudeže, ki jih je storil, in otroke, ki so

PONUJANE MILOSTI JERUZALEM NI SPREJEL.

Jezus se je približal mestu preko Olske gore. Z vrha te vzpetine je še danes pogled na Jeruzalem nekaj čudovitega. Potnika iznenadi, ker se tako neposredno pokaže. Tudi če je že večkrat videl mesto s tega vrha, nehoti zopet ostrmi. Tudi Jezusa je pogled na mesto globoko ganil. Vendar njegova misel ni ostala pri občudovanja mestnega veličastva, duševno oko mu je seglo naprej — v čas, ko bo Jeruzalem razdejan . . . Kaj pomeni "čas obiskovanja", lahko razberemo iz druge Jezusove izjave: "Kakor koklja zbira piščeta pod svoje peruti, tako sem jaz skušal zbrati tvoje otroke, pa nisi hotel". Jeruzalem je Jezusa zavrzel.

Že po poti je velika množica spremljala Gospoda, še več se jih je nabralo, ko je sprevod dospel v mesto samo. Navdušena mladina mu je vzklikala

v templju klicali: Hozana sinu Davidovemu! — so se vznemirili in mu rekli: Slišiš, kaj le-ti pravi-jo? Jezus jim je rekel: "Da! Ali niste nikdar bra-li: iz ust otrok in dojenčev si sebi pripravil hvalo?"

JEZUS NAPOVE SVOJO SMRT

Bilo pa je med tistimi, ki so prihajali v tem-pelj molit, nekaj Grkov. Ti so stopili k Filipu, ki je bil iz Betsajde v Galileji, in ga prosili: Gospod, Jezusa bi radi videli. Filip gre povedat Andreju, Andrej in Filip pa povesta Jezusu. Jezus jima je odgovoril:

"Prišla je ura, da se povelica Sin človekov. Resnično, resnično, povem vam: Če pšenično zrno ne pade v zemljo in ne umrje, ostane samo; če pa umrje, obrodí obilo sadu. Kdor ljubi svoje živ-ljenje, ga bo izgubil, in kdor sovraži svoje živ-ljenje na tem svetu, ga bo ohranil za večno živ-ljenje. Če kdo meni služi, naj hodi za menoj, in kjer sem jaz, tam bo tudi moj služabnik. Če kdo meni služi, ga bo počastil Oče. Zdaj je moja duša vznemirjena in kaj naj rečem? Oče, reši me iz te ure. Ne! Zato sem v to uro prišel. Oče, povelicaj svoje ime!"

Prišel je tedaj glas iz neba: "Povelical sem ga in ga bom še povelical."

Množica, ki je zraven stala in to slišala, je govorila, da je zagrmelo. Drugi so rekli: Angel mu je govoril. Spregovoril je Jezus in rekel:

"Ni zaradi mene prišel ta glas, ampak zaradi vas. Zdaj je sodba nad tem svetom, zdaj bo vladar tega sveta izgnan. In jaz bom, ko bom povzdignjen* z zemlje, vse pritegnil k sebi."

To pa je govoril, da je označil, kakšne smrti mu je bilo treba umreti. Ljudstvo mu je odgovorilo: Mi smo slišali iz postave, da Kristus ostane vekomaj; kako praviš ti, da mora biti Sin človekov povzdignjen? Kdo je ta Sin človekov?

Jezus jim je rekel: "Le še malo časa je luč med vami. Hodite, dokler imate luč, da vas ne ob-jame tema. Kdor namreč hodi v temi, ne ve, kam gre. Dokler imate luč, verujte v luč, da boste ot-roci luči."

To jim je povedal in pustil jih je ter odšel z dvanajsterimi v Betanijo in tam prenočil.

la in to ga je veselilo. Toda kaj, ko pa voditelji niso hoteli razumeti vzklikanja, še nujno so ga ho-teli zadušiti.

S SMRTJO BO SVET ODREŠIL

Beseda "Grki" pomeni pogane grške narodnosti. Toda ti, o katerih je tukaj govor, verjetno niso bili več pogani, najbrž so bili spreobrnjenci k judovski veri. Prišli so v tempelj molit, toda zaradi velike množice niso mogli videti Jezusa. Apostoli naj bi jim pomagali priti bliže. Smemo si misliti, da se jim je Jezus tudi res pokazal, čeprav evan-gelist tega izrecno ne pove.

Pogled na Grke je Jezusa spomnil na to, da bo šele njegova smrt podrla zid med Judi in pogani, ker bo vsem enako prinesla odrešenje, če ga bodo le hoteli sprejeti. Zato se mu misel poglubi v bli-žnji smrtni boj. Njegova človeka narava že začeti nekaj tiste groze, ki ga bo pretresala nekaj dni pozneje v vrtu Getzemani. Toda brž se je iznebi s tem, da se obrne na nebeškega Očeta in z njim skupaj razmišlja, kako nujna je njegova smrt. Rodila bo obilne sadove, še neprimerno več, kot jih rodi pšenično zrno, vrženo v dobro zemljo.

V vrtu Getzemani nekaj dni pozneje je Oče poslal angela, da je bil Jezusu za pričo. Tu vi-dimo, da se je Oče oglasil sam. Kar takoj je usli-šal molitev ljubljene Sina. Obeta mu končno poveličanje, čeprav šele po strašnih smrtnih mu-kah.

Dobro so slišali besede iz neba poleg Jezusa le apostoli, tako se zdi. Koliko so doumeli njihovo globoko vsebino, ne moremo razbrati. Verjetno jim je postalo vse jasno šele po Gospodovem vstajenju. Ostala množica je pač slišala zvoke, besed ni uje-la. Nič čudnega. Bilo je v templju, primerne ti-hote že itak ni moglo biti ob navzočnosti take mno-žice in ob pripravah za praznik, glas se je odbi-jal od sten in stropa — prav lahko je bilo res kakor lahen grom. Odtod ugibanje ljudi, kaj se je zgodilo. Toliko so le razpoznali, da je bilo na-menjeno Jezusu, to so lahko videli na njegovem ve-denju. Verjetno je gledal navzgor in lice se mu je razvedrilo.

Lahko si mislimo, da je nato Jezus sam ponovil Očetove besede pred ljudmi in nato dostavil: Za-radi vas je Oče spregovoril... Potrdil je nujnost Jezusove smrti, zakaj ni poslal Sina na svet, da bi bil na zemlji kak svetni kralj, kakor so upali Judje... Na te besede je množica spet pokazala razočaranje. Na kratko jih je zavrnil: Jaz sem luč sveta...

Verjetno je že sijala v tempelj večerna zarja in prožila Jezusu priložnost, da je porabil že znano primero med naravno svetlobo in lučjo svojega bož-jega nauka.

* "povzdignjen" na križ.

V SLOVENIJI PREPOVEDANA KNJIGA

V prejšnji številki smo na kratko omenili, da so rdeče oblasti v Sloveniji prepovedale uvažati in širiti knjigo prof. dr. Cirila Žebota o Sloveniji. O knjigi sami je spregovoril uvodnik v celovškem Našem tedniku, ki ga na tem mestu ponatiskujemo. — Ur.

TE DNI JE BILA DOTISKANA v Mohorjevi tiskarni v Celovcu knjiga "Slovenija včeraj, danes, jutri". Delo je izšlo v založbi avtorja Cirila A. Žebota, profesorja primerjalnih gospodarskih sistemov na Georgetown University v Washingtonu. Posvečena je spominu profesorja Lamberta Ehrlicha ob 25-letnici njegove smrti.

Koroški Slovenci pozorno zasledujemo slovenski politični, kulturni in gospodarski razvoj. Živimo v razmerah, ki nam nalagajo dolžnost, da posvečamo vse sile utrditvi in ohranitvi slovenskega življa v deželi. Smo po jeziku in kulturi povezani s slovensko narodno celoto, kot avstrijske državljanke slovenske narodnosti pa nas ne obvezuje le državna pogodba, temveč se čutimo dolžne, da prispevamo svoje za napredek države, za povečanje ugleda Avstrije v svetu. Vsled tega se tudi ne vmešavamo v načrte te ali druge slovenske politične organizacije v emigraciji, kot tudi ne želimo in bi tudi ne mogli poseči v preureditev političnih ali gospodarskih prilik v Sloveniji. Tozadevno smo na vse strani le opazovalci z željo, da bi bila slovenska pot čim uspešnejša, čim bolj koristna za slovenski narod.

Žebotova knjiga o Sloveniji skuša odgovoriti na vrsto vprašanj, o katerih razmišlja v Sloveniji predvsem mlajša generacija, a tudi starejši rod, ki čuti, da zadnja odločitev o usodi Slovenije še ni padla. O tem je prepričana slovenska emigracija v celoti. Iz tega vidika gledano je knjiga nad vse aktualna in zanimiva.

Gre v knjigi za diskusijo o ureditvi Slovenije v sklopu bodoče evropske državne ureditve. Skrb za slovenski značaj Slovenije, njen gospodarski položaj napram Belgradu in ostalim južnoslovenskim ter srednje — in zapadnoevropskim narodom, politična ureditev Slovenije, to so vprašanja, ki stoje — poleg tragičnega obdobja slovenske zgodovine med drugo svetovno vojno — v ospredju najnovejšega dela o sodobni slovenski zgodovini in problematiki.

Slovenski značaj Slovenije! Znano je, da južnjaki v vedno večji meri silijo v severnozpadne predele Jugoslavije, ki so gospodarsko veliko bolj razviti, kjer so boljši pogoji za življenje. Med cariniki na mejah so tudi v Sloveniji opravljali še do nedavnega v precejšnji meri to službo Srbi. Narasčanje vpliva srbohrvaščine v upravi in drugih področjih območja Slovenije zbuja resno zaskrbljenost slovenskega prebivalstva nad nadaljnjo usodo slovenskega jezika in slovenskega naroda.

Gospodarski položaj napram Belgradu! Gre pri Sloveniji za najbolj industrializirano deželo Jugoslavije s še nešteto odprtimi in neizkoriščenimi možnostmi. Vendar je sprostitev slovenskega gospodarstva zaradi prevelike odvisnosti od Belgrada močno zavirana, kot Slovenija ni samostojna pri razdeljevanju svojega narodnega dohodka. Tozadevno mora Ljubljana podrediti svoje interese Belgradu.

Politična ureditev Slovenije! Tudi o tem danes slovenska javnost diskutira. Vodilni krogi v Sloveniji veliko razmišljajo o poteh, ki bi omogočile republiko Sloveniji v okviru Jugoslavije čim večjo gospodarsko in politično samostojnost. Možnost za resnično demokratizacijo političnega življenja pa vidijo v čim večji neodvisnosti Socialistične zveze od komunistične partije.

Z zgoraj nakazano problematiko je konfrontiran bralec knjige "Slovenija včeraj, danes, jutri". Ker zavisí usoda držav in narodov močno od njih gospodarske ureditve in zmogljivosti, je avtor posvetil precejšen del svoje knjige predvsem temu vprašanju. "Slovenci," pravi Žebot, si doslej "niso smeli samostojno krojiti lastnih zakonov, ne razpolagati s svojimi davki, niti ne nuditi gospodarske pomoči nerazvitim predelom Jugoslavije na osnovi svobodnih in smiselnih pogodb med suvereni republikami". Zato je preureditev Jugoslavije v konfederacijo neizogibna, kot pravi avtor pravtako, da suverena Slovenija v demokratični Evropi nikakor ne bi bila premajhna, da ne bi mogla vzdržati konkurence s tujimi gospodarskimi orjaki. Pri tem smatra kot izredno važno konfrontacijo slovenskega gospodarstva z odprto zahodno Evropo.

O partijsko-kontrolirani OF pa trdi glede na dogodke leta 1945, da bi se morala ta povzpeti tedaj "na raven slovenskih zgodovinskih interesov in na tej skupni osnovi predložiti politično sprejem-

MALO TEGA, MALO ONEGA

Janez Primožič

MESEC SEPTEMBER ima svoje latinsko ime od števnik "septem", kar pomeni sedem. To ime je dobil še pred Cezarjevo reformo koledarja in ga je kar obdržal, čeravno je zdaj deveti mesec v letu. Kot že vemo, so pred Cezarjem imeli koledar po luni, odtlej ga imamo po soncu. Novi koledar, ki jemlje mero za čas po soncu, bi prav za prav ne smel imeti več "mesecev", ampak "sonca". Tedaj bi moral biti september "deveto sonce" v letu. Zakaj smo ohranili v sončnem koledarju mesece, je najbrž v zvezi s pregovorom: Stara navada — železna srajca.

Urednikova pripomba: Zanimiv "škrat", nalašč ga nismo pregnali. Rokopis je imel jasno zapisano: **koledar**. Stavec, ki ne zna slovensko, pozna pa angleško besedo "calendar", je nagonsko našemu koledarju kar štirikrat po vrsti dodal črko **n** in tako je škrat Janezu iz Brisbana kaj prijazno ponagajal. Prav za prav pa niti napačno ni, saj ima Pravopis tudi besedo "kalendarij" . . .

— ★ —

Med možni iz preteklosti, ki so dali ime mnogim krajem ali ulicam v Avstraliji, je zelo pomembem *Matthew Flinders*. Bil je pomorščak izredne sposobnosti. Leta 1801 je sprejel poveljstvo na ladji "Investigator", ki je imela nalogo: začrtati še nepreiskani del avstralske obale. Na vožnji proti jugovzhodnemu kotu avstralske celine je odkril pred današnjim Melbournom še danes tako imenovani Port Phillip Bay. Prepričal se je, da je Avstralija ena sama celina, dočim so poprej domnevali, da da sta dva ločena otoka.

ljivo in organizacijsko izvedljivo povezavo vseh takrat obstoječih slovenskih oboroženih sil." Tem potom skuša avtor vzpostaviti most do sedanjih vladnih krogov v Sloveniji, sicer na osnovi skupnih slovenskih interesov, pač pa mimo vseh ideoloških ozirov. Tozadevno knjigi marsikdo ne bo mogel slediti, predvsem ne, ako je v njej preudarno prebral poglavje "Krščanska kultura in narodna bit" v zvezi z Ehrlichovim "višarskim slovenstvom".

Gre pa pri knjigi "Slovenija včeraj, danes, jutri" za resno študijo o slovenski problematiki, ki je vredna, da smo jo kot tako omenili na uvodnem mestu našega lista.

Leta 1802 se je Flinders na novo odpravil na pot, a tedaj iz Port Jacsona ob obali proti severu. V oktobru tistega leta je došel v Torres Strait. Začrtal je obalo zaliva Carpentaria. Od tam je nadaljeval vožnjo proti zapadu, po opravih se je ustavil na otoku Timor, nato je obkrožil kontinent in se vrnil v Port Jackson — Sydney — 9. junija 1803.

— ★ —

"Dober dan, Tone! Ali je res, da je France zadel na tomboli prašiča?" — "Res, res". — "Zanimivo! Le kako ste ga spravili domov?" — "O, še dosti lahko. Vsekakor lažje kot Franceta."

Vinski bratec leži v jarku. Znanec ga zagleda, se ustavi in vpraša: "Kako si pa zašel tja noter, Janko?" — "Veš, tik ob cesti sem videl dva brzojavna droga. Naslonil sem se na enega, pa je bil napačen."

Prijatelja se srečata v zaporu. — "Zakaj sediš?" — "Zavoljo prehitre vožnje. Zakaj pa ti?" — "Zavoljo prepočasne vožnje". — "Kako to misliš?" — "Dohiteli so me, ko sem vozil ukradeno kolo".

Zamudnika vstavi vratar. "Prosim, predavanje se je začelo že pred pol ure. Stopite v dvorano kar mogoče po tihem." — "Kako to? Ali je tako zanimivo, da so že vsi pospali?"

Gospa: "Micka, ali ste zamenjala ribam vodo?" — "Nisem, gospa. Še prejšnje niso skoraj nič izpile."

Knjiga profesorja dr. Cirila Žebota

SLOVENIJA VČERAJ, DANES IN JUTRI

je izšla v založbi avtorja pri Mohorjevi družbi v Celovcu (Viktringer Ring 26).

Cena: \$3.

V Avstraliji se knjiga lahko naroči na
naslov: **dr. Zvonimir Hribar**
970 Curlew Cres.
No. Albury, NSW.

OBISKI

Za Misli napisal

Vinko Beličič, Trst

III-1

NA TRG PRED SKRITO cerkvijo nekje nad hišami Starega mesta, katerega ne duši več smrad poletne vročine, se od vseh strani stekajo učenci in učenke. Zadihanj od hoje navkreber se ustavljajo ob znancih in znankah. Pristrčno se rokujejo, saj se jih večina srečuje prvič po juniju, ko so se od tam z zahvalno pesmijo v ušesih in v srcu razšli vsak na svojo stran.

Mene ni tam, ali iz izkušnje dvajsetih let natančno vem, kako je. Prvikrat se je zdaj zgodilo, da nisem bil povabljen k začetni šolski maši. To ni dobro znamenje. Toda: ali bom kaj pomagal sebi in drugim, če obupujem? Bližnjega pa kljub drugi največji krščanski zapovedi nimam tako rad, da bi mu z razglašanjem svojih stisk nudil užitek. ("Mnogo sovražnikov imate," mi je svareče rekla ženska na ulici, ko sem ji v nastavljen dlan položil kovancec in me je predirno pogledala v oči. Ali je to mogoče, sem se vprašal, ko jaz nikogar ne morem sovražiti?)

Vsako leto sem modrejši, in bolj ko spoznavam ljudi, z večjo ljubeznijo se oklepam narave: živali, rastlin — in rodnice vsega: zveste, potrpežljive, tihe matere zemlje.

In v duhu gledam dalje tisto mladino.

Iz obličja ji sije poletje s svojimi spomini. Spočitost oči se prijetno družijo z zagorelostjo obraza. Vsi so nekam zrastle, in tega se zavedajo posebno ob naraščanju, ki se je ta dan prvič prikazal v svoji drobnosti, plašnosti in zadregi.

Nenadno začne pisana družba zginjati navzdol po stopnicah — za utrujeno zelenje, za zidove. Klopki se napolnijo, in nemško ozračje cerkve prevzame vse s svojo mirno, častitljivo tišino. Le velika svetloba z morja, od Miramara, polje skozi zadnja okna in mirno počiva nad glavami, med stenami, na oltarju . . .

Ne vzdržim doma, ker moja molčečnost ko senca pada na vse strani. Na gmajni srečam dve stari vdovi z bedno pokojnino, ki si delata družbo pri nabiranju borovih storžev. Premagam skušnjavo konkurence: še vedno nisem čisto obupal nad Mišigojem. In končno: kaj če ni med tistimi dvesto tisoč postavami, ki urejajo življenje v naši republiki,

tudi takšna, ki nedržavljanu prepoveduje pobirati borove storže?

Ali ko mi voda polagoma seže do vratu, posije sonce v precej nenavadni obliki: namreč v podobi šolskega sluga Mišigoja.

Iz vodne gladine je zrasel otoček — zame!

"Ta višja gospoda zmeraj zadnja k mizi pride!" vzkliknem. "Še bom eno leto prejahal na konju!"

Pridem, ko ima šola prvi teden za sabo in so moji kolegi že skoraj trudni. Profesor risanja je dal razobesiti po učilnicah prve umotvore svojih učencev: papirje, bi dejal človek utrjene pameti, na katerih so poskušali barve in vsakovrstne čopiče.

Začnem obravnavati ljudskega pisatelja Jurčiča: način njegovega ustvarjanja. Da bi bil nazornejši, povem, kako sem, zbirajoč gradivo za novelo iz ciganskega življenja, plesal z boso ciganco Ančko Afrodite lepote v gostilni svojega rodnega Črnomlja — nekaj let prej nego je postal "Mala Moskva" (in se je vanj naselila stanovanjska stiska).

Svetloba spominov je v mojih očeh, svetloba radovednosti v očeh mladine, ki sem ji nenadoma bolj zanimiv ko sam Jurčič. Ali učni program je učni program: treba se ga držati . . .

Vse bi šlo dobro, naravnost imenitno dalje . . . toda v tem primeru bi se človek lahko prevzel in se požvižgal na Milost.

Vračam se ko zmagovit častnik z bojišča; čisto sem pozabil, da me v zaledju hromi partizanstvo!

Zagledam namreč znani svetlomodri avto z belo evidenčno tablico: LJ — rdeča zvezdica — tri številke — črtica — dve številki. Stoji ko pribit pod kostanjem deset metrov dalje od hiše.

Ali se bomo res morali preseliti kam Bogu za hrbet?

Plitvo dihajoč stopim noter — in že me sorodnik iz Ljubljane hrupno pozdravi:

"Oh, kako je to lepo, da smo tako blizu — da se lahko tolikokrat vidimo!"

Ko bi bilo od mene odvisno, bi se pač veliko poredkeje, si mislim.

"Ker že ti ne prideš nič gor, pridemo pa mi dol!"

Kje pa je zapisano, da je treba sploh kam hoditi? se vprašam.

Tedaj vidim, da sedita za mizo neznanec in neznanka ter me gledata.

"Oh, oprsti," pravi sorodnik, "to je pa moj prijatelj Podskominar in njegova bodoča žena. Saj veš," se smeje, "jaz dam avto, onadva bencin —"

"Mi pa kosilo!" buši iz mene, a tako divje iskreno, da se vsi zasmejemo in — žal! — nihče nič hudega ne misli.

"Turističnega vodstva, upam, ne boste potrebovali, saj ti že dobro poznaš Trst," krotko pripomnim čez čas — v strahu za neomajnost nekega sklepa (gl. II/5).

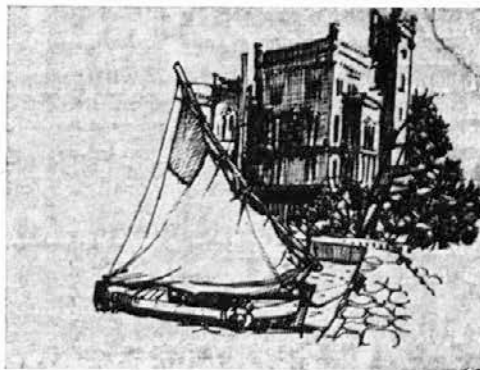
"Prav bi že prišlo," se glasi krotki odgovor. In krotke oči Skominarja, Podskominarja in bodoče Podskominarice se zasučejo proti ženi, ki se v skrbi za svojo gospodinjsko čast vsa zadihana suče okoli kuhe.

Ker ne voziš, če ne mažeš — ali bolje: ker moraš teči, ako si namazan, — pohiti sorodnik ven in prinese iz avta polno steklenico (vseeno česa), s čimer usodno podminira tisti moj in ženin sklep . . .

Slišal sem, da samó šibki značaji sanjajo, kako

je bilo nekoč lepše. Imejte me za čvrst ali za šibek značaj, upam si trditi tole:

Dokler ni bilo te "najbolj odprte meje v Evropi" in dokler je bil za vsak obisk od zgoraj potreben pristanek obiskovanca — postopek je bil dolg, saj ga je imela v rokah tukajšnja policija — je bil človek še sam svoj gospodar. Kot z obiski je bilo tudi z dinarjem: dinar je veljal deset lir. Nato smo začeli jadrati v drugo skrajnost. Zdaj dobiš dinar za manj ko pol lire.

ODMEVI SOCIALNEGA DNE V ARGENTINI

ŽE SKOZI PETNAJST LET prirejajo Slovenci v Buenos Airesu vsako leto tako imenovani "Socialni dan." Pripravi ga jim organizacija Družabna pravda. Nastopi več predavateljev, ki v svojih referatih obdelajo eno ali drugo najbolj perečo zadevo v socialnem življenju slovenskih izseljencev.

Ob zaključku dneva povzamejo vsebino predavanj in razprav v nekaj kratkih stavkov, ki jim pravijo "resolucije" — sklepi. Iz njih dobi glavno vsebino predavanj tudi tak, ki se osebno socialnega dneva ni udeležil.

Letošnje resolucije so naslednje:

1. Človek je po svoji naravi družno bitje in se more dovolj in prav razviti le v družbi. Življenje v občestvu je zanj zato naravna potreba. Toda poudariti je treba, da je občestvo zaradi človeka in ne obratno.

2. Iztrgani iz svojih naravnih občestev (domovine in raroda, soseske in morda družine) in še ne vrastli v nova, potrebujemo v zdomstvu domačega občestva. Našim mlajšim more to pomagati do pravilnejše vključitve v nova občestva.

3. Redno se človek rodi v občestvu, a se mora vanj tudi vrastí, da more rasti iz njega, a zato

je treba, da se tudi dejavno zanima za svoje občestvo; za njegovo rast in izpopolnjevanje. Ne smemo le od njega jemati; moramo mu tudi dati.

4. Kot ideološko-politična emigracija imamo važno narodno poslanstvo. Izvrševati ga moremo le v strnjem občestvu. S pomočjo tega občestva lahko ostanemo Slovenci.

5. Kot kristjani moramo biti povezani v zmedí današnjega časa po istem svetovnem nazoru, na vseh področjih udejstvovanja. Hvaležnost zaslužijo vsi, ki se za to trudijo med nami, često z velikimi žrtvami.

6. Odpravimo v našem občestvu vse, kar nas razkraja ter slabi. V živi zavesti svoje narodnosti, storimo vse, da se naša zavest ohrani tudi v bodočih rodovih.

7. Ker smo vsi odgovorni za zdravje, rast in izpopolnjevanje občestva, imamo tudi zato vsi pravico, da pri urejanju občestva sodelujemo po svoji vesti in vednosti in da skušamo uveljaviti svoje različne zamisli ter se trudimo, da jih vskladimo v delo za skupno dobro.

ENO AVSTRALSKIH DREVES

Mira Mar

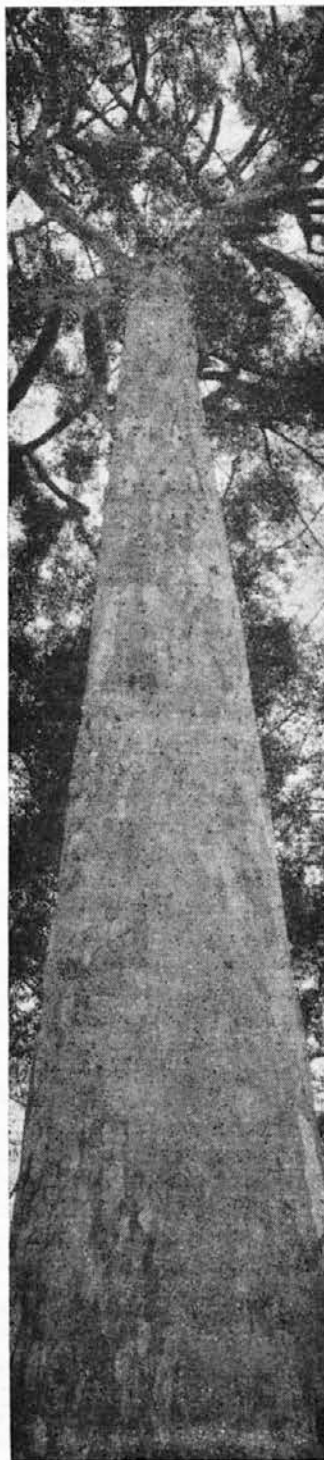
IMAM ZNANCA, KI DELA V GOZDOVIH nekje med Perthom in Albany v Zapadni Avstraliji, pa si po malem dopisujeva. Zanimam se za tiste kraja tako daleč na Zapadu in za delo, ki ga moj znanec opravlja. Piše bolj malo, pravi, da ima pretrde prste. Oni dan mi je poslal sliko, ki jo pošiljam za v MISLI, zraven je pa pripisano: Tu lahko vidiš, s kakšnimi orjaki se moramo spoprijemati v teh krajih, da jih spravimo na tla. Temu tiču je ime Karri Tree”.

Zanimiv “tič” je to. Prijela me je radovednost kaj več zvedeti o tem drevesu, pa moj znanec bi mi gotovo ne hotel kaj dosti več povedati kot pove slika. Verjetno pa tudi sam ne ve veliko. Zato sem poiskala v knjigi, kaj se lahko o njem pove. Morda bo še koga zanimalo.

Drevo Karri je posebna vrsta evkaliptov, ki jih je v Avstraliji kakšnih 80 do 100 vrst. Temu drevesu najbolj podobna je druga vrsta evkaliptov, ki ji je ime Parrah. Toda slika kaže pravi Karri drevo, tako sem preštudirala iz knjige. Ima silno trd les, tako trd, da ga včasih kje porablja jo nametso jekla. Pišejo „da so stare koč, ki so jih prvi naseljenci postavljali iz tega lesa, še danes v prvotnem stanju. Tudi termiti mu ne pridejo do živega, na primer bele mravlje. Zato je les iz tega drevesa zelo poraben za razne stavbe in pohištvo, pa tudi za plohe na železničnih progah in tako dalje.

Drevo Karri potrebuje do sto let, da doraste in je zrelo za poseko. Ima golo deblo do 100 čevljev navzgor, nato šele ima veje ali krono, ki se razprede daleč v prostornino. Najdejo so tudi taki, ki z vejami vred sežejo do 200 čevljev v višino. Temu primerna je tudi njihova debelina: njihov obseg meri 25 do 30 čevljev. Zato je pa v takih tudi lesa, da bi kar po več hiš mogli z njim oskrbeti.

Latinsko ime za Karri drevo je “Eucalyptus diversicolor” — raznobarven. Skupaj z bratskim evkaliptom Jarrah (lat. Eucalyptu smarginata) pokriva ogromen predel Zapadne Avstralije od Perthi navzdol do morja. Pišejo, da je tega gozda za milijon akrov. Podirajo ta drevesa seveda z motornimi žagami, ki so nekaki mogočni stroji. Delo

ni brez nevarnosti, to si lahko mislimo. (Tu vidim zapisano, da je bilo neko Karra drevo visoko celo 286 čevljev). Ko se tak orjak zgrudi na zemljo, se gotovo ni šaliti z njim. Svet se trese pod njim daleč okoli. Na posekah starih dreves kmalu zasadijo nove nasade, ki jih bodo sekali čez kakih sto let.

Padla drevesa oklestijo na vrhovih in hlode zapeljejo na žago, ki opravi nadaljnje delo. Naredi plohe, deske, stebre in tako dalje. Več kot polovico tako pripravljenega lesa izvažajo čez morje. S tem izvozom napravi Avstralija kakih 5 mi-

lijonov dobička. Še bolj trd je les od jarrah drevesa, pa pravijo, da se kljub temu pusti lepo obdelovati.

Spominjam se, da sem pred časom brala v MISLIH naslov nekega rojaka pri neki žagi (Mill) s pošto Alexandra Bridge, W. A. Ime sem pozabila (Ivan Štrucej? — ur.). Če je še tam in bo to bral, pa če ima manj "trde prste" kot moj znanec tam nekje, bi nam morda on še kaj več povedal o gozdovih, o drevju in obdelovanju lesa na tistih žagah, ki jih je menda jako veliko v raznih krajih Zapadne Avstralije.

BESEDE NOVEGA SAVANA

"Odmevi", New York

Znana sta nam že akademsko društvo SAVANA v Ameriki in Kanadi, pa njegovo glasilo ODMEVI. Iz tega glasila ponatiskujemo člančič v sočni slovenščini — ali naj rečemo: sončni? Naš ponatis je namenjen v prvi vrsti Gustlnu in Vlasti, ki sta med štrajkarji zoper pisanje v MISLI. Še bolj pa menda drug zoper drugega. — Ur.

DANAŠNJEGA DNEVA, SEM SE TUDI spodaj podpisani Jaz nekaj na svetlo dati odločil. Ker še dolgo po kanadski zemlji ne hodim, bom napisati poskušal, kako sem med SAVANE sprejet bil.

Ker sem od predragih komunistov mnogo se naučiti dal, in mnogo od ameriških gangsterjev elišati pustil, sem zelo boječ, pred cerkvijo ustavivši iznenadoma nekaj peršon zagledal, katere so me opazovati začele. Zelo mi je sumljivo začlenjali biti.

Kar iznemadoma dotične peršone proti meni iti začnejo in me ven pobarajo, če izvolim jaz biti tisti, kateri sem komaj v njihovo domovino pokukati izvolil. Zelo sem se jih bati začel in sem samo pokimati utegnil. Dotične zgoraj omenjene peršone so tedaj izjavivši, da so slovenskih staršev sinovi in hčere ven rekli, da med SAVANE noter dajo, če bi jaz Savan biti hotel.

Tudi dotično ime dotičnih peršon se mi je začelo sumljivo zdeti, ker Savan in Huligan se mi je zelo v rimi slišalo. Huligan pa takoj v začetku že ne bi hotel biti, zato se jih je, dotične peršone, pobarati dalo, kaj sploh delati izvolijo. Pa so mi precej nazaj rekli, da bodo eno igro KRST PRI

SAVICI ven na oder dali, katero je neka peršona Zorko Simčič imenovana, dol prepisala, za oderske dile pripravila, od neke druge peršone, ki se je inženir France Prešeren imenovati izvolil.

Takoj sem se začel malo bolj noter zanimati o dotični zgoraj omenjeni drami, katera bi utegnila z mojimi igralnimi sposobnostmi kar komedija ratati. Do dotičnega dne sem utegnil samo "švarc Petra" igrati.

Ker pa so gospod, dotični Dr. France Prešeren, že dolgo časa moj vzornik bili, ne zategadelj, ker so menda Gorski venec ven izpesnili, ampak zategadelj, ker so dotični gospod spesnikovatelj imeli čudovite lase in so zgoraj rečeno moj vzornik bili, odkar se je moda dolgih griv ali las ven pokazala.

Tako sem dotično ponudbo dotičnih zgoraj že večkrat omenjenih peršon celó sprejeti hotel. In potem so dotične peršone, katere se SAVANI imenovati hočejo, še peti v omenjeni igri zgoraj hotele, se je moja malenkost pridružiti morala.

Kako je pa dotična zgoraj že dvakrat omenjena igra ven ratala, bojo že drugi ven na svetlo naškribali.

Jaz hotevši končati vam želim povedati tole še, da SAVANI in HULIGANI ne štimajo v en kup, ker sem izvolil celo nekaj pravilnika prečitati, kateri se mi je kmalu po sprijetvi v roke izročiti dal. Mislevši, da se je za danes dosti napisalo, se bo nekaj še za drugič v glavi obdržalo in ob drugi priliki na papir spravilo.

Če se hoče kateri iz tega slovenski učiti, naj rajši to preskočiti utegne, ker se slovenski iz dotične pisarije ne bode dalo učiti. —Bogo Avsec.

JULIJ, AVGUST, SEPTEMBER V SLOVENŠČINI

Pepe Metulj

ZA MESEC JULIJ imamo danes ustaljeno ime Mali srpan prav tako kot za avgust: Veliki srpan. Vsakdo takoj vidi, da eno in drugo ime prihaja od srpa. V teh dveh mesecih je poljsko delo žetev, čeprav ne v vseh pokrajinah enako. Trubar je v svoji pratiki pisal za julij samo srpan — brez pridevka "mali". Tako še nekateri za njim. Toda v teku let je imel mesec julij med ljudmi še polno drugih imen: žetnjak, pšeničkih, senenec, Jakobov mesec, jakobnik, šentjakobnik. Zadnje ime so zapisovali v nemški obliki: Santjakobnik, nekateri so ga pa krajšali in tako je bil včasih julij samo — Sant. Stabej piše, da tega imena niso več pisali od leta 1860 naprej.

Za mesec avgust Stabej nič posebnega ne pove. Podoba je, da so bili Slovenci povsod zadovoljni z njegovim imenom: veliki srpan, kakor o njem stoji v prvem zapisanem seznamu slovenskih mesečnih imen leta 1466. Stabej piše, da se omenjeni seznam hrani v Narodni knjižnici na Dunaju.

Ko preidemo na mesec september, smo pa takoj spet pri velikih zmešnjavah. Pa so zanimive. Preden je obveljalo današnje ime: kimavec, je imel ta mesec dolgo vrsto drugih. Niso pa tista imena povsod merila na september, včasih so pomenila že oktober.

V omenjenem seznamu iz leta 1466 je septembru ime: poberuh. Nič napačno ime za mesec, v katerem se "pobira" letina. Ni znano, kod povsod so Slovenci rabili to ime, pa tudi ne, kdaj je prišlo ob veljavo. Stabej našteva druga imena za september, ki so spet iz letnega časa ali pa od praznikov, kot za julij "santjakobnik". Bom ta imena tudi jaz prepisal: malomašnik, miholščnik (po prazniku sv. Mihaela), sadnik, sadni mesec, šetnmihelski mesec, kimovic, kimovec, kimoven, kimalec, kimavec.

Vidimo, da se je nazadnje uveljavilo zadnje ime: kimavec. To ime najdemo dandanes v vseh slovenskih koledarjih in pratikah. Zanimivo je ugiibanje, ki o njem piše Stabej, od kod je to ime in zakaj. Nekateri mislijo, da od kimanja konj, ki menda v septembru najbolj "kimajo", da se otresejo sitnih muh in brencljev. Drugi spet so mislili, da sadno drevje v septembru "kima", ker ga zreli sadeži težijo in pritiskajo k tlom.

Tudi mi ne bomo dognali, od kod to ime. Najbolje je, da pustimo stvar, kot je, in samo prikramo, da ima "kimavec" — september — pravšno ime. Če še mi prikramo in dodamo kimanju konj in sadnega drevja še svoje kimanje, bo najbrž držalo do samega sodnega dne.

KAPITALIZEM — ZLO ALI DOBROTA?

Kapitalizem lahko pomeni troje:

1. Včasih pomeni gospodarstvo, ki se vrši z značilno uporabo "kapitala"; kapital je ali denar ali stroji ali surovine, ki služijo za izdelke v tovarni, pa seveda tudi poslopja in končno prometna sredstva za prevažanja blaga.

2. Bolj navadno pomeni kapitalizem velikopotezno gospodarstvo, v katerem lastnik kapitala ali podjetnik najema delavce — delavno "silo" — in jih plačuje.

3. Še bolj navadno kapitalizem pomeni gospodarstvo, ki si v njem kapitalist, lastnik kapitala, čezmerno lasti moč nad delavstvom in delavce oderuško izkorišča.

Kapitalizem ni zlo, če ostane v pravih mejah.

1. Kapitalizem pod točko 1 še ni zlo zato, ker pač uporablja stroje in drugačen kapital — z denarjem vred. Dandanes drugačno proizvajanje v tovarnah sploh možno ni.

2. Nejezanje delavcev in jih zaposlovati v tovarni še ni nikako zlo. Lastnik kapitala (tovarne, strojev, denarja itd) brez nekega števila najetnih delavcev svojega podjetja ne more obratovati. Ako kapitalist delavcev ne izkorišča, jim daje pošteno zaslužen plačilo in sploh ravna z njimi kot s človeškimi bitji, je tak kapitalizem prej dobrota kot zlo.

3. Kapitalizem, kot omenjen zgoraj pod točko 3, je pa vedno veliko zlo. Vsako oderuštvo je po krščanskem nauku "vnebovpijoč greh". Oderuštvo ima lahko različne oblike: pritriganje pri plači, podaljševanje delovnega časa brez doplačila, zanemarjanje varnostnih odredb, brezbriznost za zdravstveno stanje delavcev in tako naprej.

Kapitalizem sam na sebi ni nikakršno zlo, je pa velika priložnost, da se v njem poraja najrazličnejše zlo.

FESTIVALI UMETNOSTI

V SYDNEYU ZA LETO 1967

Tončka Vodopivec

SKORAJ VSAKO LETO nekako ob tem času pripravi velemesto Sydney z lokalnimi občinami — Councils — festivale umetnosti. Ne morem opisati vsake posamezne občine, ker bi bilo predolgo in suhoparno. Tudi nisem vseh občin obiskala in prisostvovala njihovemu trudu za podvig umetnosti.

Vsekakor ima največ zaslug za ta podvig mesta na občina sama, to je Sydney Town Hall, ker ima pač zelo lepo dvorano in nudi poseben popust samo za kulturne prireditve: koncerte, recitacije in podobno. Med temi koncerti moram omeniti vsaj enega, ker je bil prav gotovo posebnost stoletja. To je bil koncert španskega harfista Nicanorja Zabaleta. Zadnji tak koncert v Sydneyu je bil 1. 1844, torej več kot pred sto leti. Odkrito priznam, da sem šla z zelo čudnimi občutki v dvorano, ker nisem vedela, koliko smisla ima sydneyška publika za tak klasičen inštrument. Vendar je bila dvorana kmalu polna in to skoraj 95% same mladine. To me je zelo prijetno iznenadilo, ker sem pričakovala več starejših ljudi. To je tudi dokaz, da se današnja mladina še ni vsa izgubila v prerivanju za športne pokale. Vsekakor je bila vsebina koncerta strogo klasična in je mladina zelo lepo in pazljivo sledila programu. Tudi aplavza ni manjkalo in nam je je umetnik dodal štiri točke izven programa.

Druga taka sydneyška občina je Ashfield Town Hall, ki leži v zahodnem delu velemesta, kjer živi več Slovencev. Ta občina dá vsako leto na razpolago svojo dvorano za razstavo slikarske umetnosti. Letos je bilo razstavljenih čez 400 slik odraslih ljudi in vsaj toliko slik mladine. Dela so napolnila oba stranska paviljona dvorane. Med starejšimi umetniki nisem zasledila slovenskih imen, pač pa vsaj pet imen slovanskega izvora. Zato je bila pa mladinska sekcija kar prava babilonija narodnosti in imen. Čeprav so izbrali slike samo iz dvajsetih šol zahodnjega dela mesta, sem opazila imena otrok vseh mogočih narodnosti, prav od severa iz Finske preko vse Evrope, seveda tudi Slovenije, vse dol na jug do Arabcev, Kitajcev itd. Zelo zelo zanimivo in še bolj razveseljivo!

Kaj vse so risali otroci? Prav vse: dečki imajo najraje geometrične oblike, deklice pa vse od mač-

kov, psov in cvetic do portretov in pokrajin. Oh, seveda tudi abstraktnih zmkov ni manjkalo med otroškimi slikami. Naj omenim vsaj nekaj slovenskih imen. Če je kdo med otroci, ki najde svoje ime med tukaj navedenimi, naj pošlje svojo sliko "Mislim" v objavo. T. Torta, Lessiuk (Lesjak), Rysnik (Risnik) Matyašek, Visintin, Lampe, Mirek Pest, Herškovič, Aškar, Kiršner in še drugi.

Naslednja taka občina je bila Mosman Town Hall, ki nudi svojo dvorano vsako drugo leto za podvig baletne umetnosti. Tudi letos je nastopila baletna šola Borowansky-Scully z vsemi oddelki od začetnikov do balerin, ki so dobile štipendije za nadaljnje šolanje v Angliji. Med temi mladimi umetniki moram omeniti našo baletko Lili Clemente, ki je že prišla v baletni zbor in je tudi v zboru nastopila v dveh točkah, to je v Meyerbeerjevih Drsalcih in pa v drugem dejanju Čajkovskega Labodjega jezera. Draga Lili, čestitam! Dosti si že dosegla in lahko dosežeš še več, vendar to je vse samo od tebe odvisno. Le še tako naprej. Prav gotovo je Borowansky-Scully še vedno najboljša šola v Avstraliji, vendar na žalost opažam, da je s smrtjo svojega ustanovitelja in mojstra Borowanskega izgubila tudi nekaj discipline, kar je res škoda. Tehnika je še ostala kot je bila, samo opazila sem da se majhne grupe baletk izgubijo v disciplini in na žalost izgledajo kakor "scrambled eggs", kakor je take napake imenoval mojster Borowansky sam.

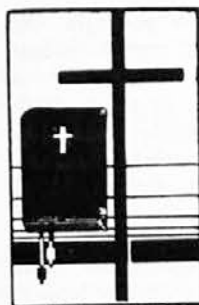
Tudi Leichhardt Town Hall je dala že lansko leto nekako pred božičem svojo dvorano na razpolago različnim privatnim začetniškim plesnim šolam. Tudi tu sem opazila dve slovenski imeni, to sta Lilika Roj, nam že poznana pevka in plesalka in Suzana Janša, ki je nastopila kot pevka in plesalka. Rada bi po možnosti dobila tudi Suzano na naš oder. Mogoče jo kdo pozna. Če jo, naj jo kar s seboj pripelje na naše zabave.

Mogoče je še kdo drug od rojakov prisostvoval kje drugod takim ali podobnim festivalom. Rada bi, da tudi ta napiše kje in kaj je videl, posebno še z ozirom na slovenske rojake, da lahko sledimo umetniškemu delu naših ljudi, predvsem naših otrok v tujini.

VARČUJTE — VARČUJTE — VARČUJTE!

Še dva tedna imate, da pošljete naročnino in dobite potrdilnico za 4 cente!

Pohitite, da tako prihranite sebi in MISLIM 1 dragocen cent!

Iz Slovenske Duhovniške Pisarne N.S.W.

Tel. za p. Valerijana: 31-3655

Službe božje

Nedelja 17. sept. (tretja v mesecu):
Leichhardt (Roseby & Thornley Sts.) ob 10:30.
CANBERRA (Braddon) ob 6. pop.

Nedelja 24. sept. (četrt):
Sydney (St. Patrick) ob 10:30
Villawood (Gurney Rd.) ob 10:15

Nedelja 1. oktobra (prva):
Blacktown (stara cerkev) ob 10:30
Croydon Park (sv. Janez) ob 10:30

Nedelja 8. okt. (druga):
Sydney (St. Patrick) ob 10:30

WOLLONGONG (St. Francis Home) ob 4.45.

Nedelja 15. okt. (tretja):
Leichhardt (sv. Jožef) ob 10:30
CANBERRA (Braddon) ob 6. pop.

K MOLITVI ZA DOMOVINO

V nedeljo 1. oktobra ob 2. pop. zopet skupna molitev za blagor domovine v znani kapelici sv. Frančiška v Paddingtonu. Lepo vabljeni!

Kraljica Rožnega venca naj izprosi rojakom doma in nam po svetu svobodo telesnega in dušnega življenja, da bomo dosegli osebne in narodne cilje.

OKTOBRSKO ROMANJE V KATEDRALO!

Napovedano romanje v Merrylands moramo preklicati. Zato, ker je po želji našega kardinala tisti dan — na praznik Kristusa Kralja v nedeljo 30. oktobra — posebna romarska prireditev v katedrali sv. Marije v Sydneyu za vse narodnosti priseljene iz Evrope in od drugod. Gre za veliko manifestacijo v odziv na papežev oklic LETA VERE.

Slovenci se bomo seveda odzvali v velikem številu, kakor bi se odzvali na vabilo v Merrylands. Gotovo bo nekaj velikega in spodbudnega.

Podrobna navodila boste našli v prihodnji številki MISLI.

AMEN — PODPISEMO SE!

Še vedno je preveč vernikov, ki imajo mašo le za duhovnikovo zadevo, zase mislijo, da je dovolj, če so "zraven". Pa je maša v resnici že od nekdaj zamišljena tako, da vernik ni samo "zraven", ampak z duhovnikom sodeluje, moli, daruje, se zahvaljuje. Tudi v časih, ko je duhovnik največ po tihem sveto službo opravljal, se je pogoste obrnil k ljudem in jih nagovarjal. Gospod z vami, in podobno. Tako je liturgija skrbela, da se stik med duhovnikom in božjim ljudstvom pri službi božji ni pretrgal. Sprva je ljudstvo samo odgovarjalo, pozneje v imenu vseh le strežnik, ministrant. Zdaj smo se vrnili nazaj na staro, ki se nam zdi novo, pa še malo ni.

Najkrajši odgovor, ki ga dajemo dohovniku med službo božjo, je slavno znani AMEN! Že davno je nekdo dejal: najmanjša beseda med mašo je amen, pa lahko rečem, da najvažnejša. Navadno povemo, da je amen toliko kot: da — ali pa: tako je, tako bodi! Pa je še nekaj več, kar precej več! Sv. Avguštin pred mnogimi stoletji je dejal: Kdor reče amen, se je — podpisal. Ko izreče amen, kakor z lastnim podpisom jamči za vse, kar je poprej duhovnik tudi v njegovem imenu izrekel.

Sveti Jeronim poroča, da je "amen" med mašo v nekdanjih rimskih bazilikah odmeval od sten "kakor nebesni grom". Tako živo so verniki z duhovnikom sodelovali. Res ta beseda ostaja neprevedena tudi danes, ko se druge mašne molitve vrše v vseh mogočih jezikih. Saj je pa tudi tako udomačena, da je njen pomen povsod znan. Ali ne pravimo: to drži, kakor amen v očenašu. Na kar rečem amen, je kakor z žebeljem pribito. Zato pa odgovor amen tudi zasluži, da ga krepko izrečemo in kakor iz njih ust, ne pa da ga le malo "pojamramo" tako rekoč nekam napol: "a . . . n . . ."

OD DUŠE DO DUŠE

TI SI MORDA DOBRA, vneta, verna kristjanka, žal pa nisi še dovolj apostolska kristjanka.

S svojim obnašanjem vpricho drugih še ne pridiguješ dovolj dobro zgovorno in prepričevalno.

Misli, September, 1967

Vem, da stojiš s svojo vero in svojimi vzori nekam osamljena; večina tvojih tovarišic in znancev ne soglašajo s teboj; celo v tvoji lastni družini ne najdeš takih vzorov; razlagajo jih drugače kot ti.

Toda veruj mi, ljudje tvojih molitev in obhajil ne bodo ljubili, dokler boš tako nasajena, nasilna in tak razgrajč v zadevi vernosti.

Pa tudi tvoje Cerkve tako ne bodo mogli trpeti, dokler bodo tvojo nestrpnost njej pripisovali; tvoje molitvenosti ne bodo spoštovali in je ne posnemali, dokler od nje ne prihajaš k njim z žarečimi očmi in sončnim smehljajem.

Logično bi se seveda moralo reči, da si ti tista, ki še ni tako ljubezniva in pristrčna, kot bi te morala napraviti tvoja molitvenost. Kriva si pač ti, ne tvoja molitvenost.

Toda ljudje ne bodo rekli tako. Ne bodo dovolj strogo logični in do tebe neprizanesljivi, da bi krivdo prisodili tebi osebno.

Prisodili jo bodo tvoji vernosti in tvoji molitvenosti.

V napačnem usmiljenju bodo rekli: škoda te ženske! Njena cerkvenost jo napravlja neznosno, njena molitvenost zatemnjuje njen značaj in jo vsem odtuja; njena pogostna spoved in obhajilo utesnuje širino in svobodnost njene duše!

Da, ljudje so pač tako nelogični, ker znajo biti — usmiljeni!

Toda celo v tej človeški nelogiki tiči pravilna slutnja: niti svetnik ne sme biti strasten, sicer je njegova svetost le človeška, kar preveč človeška! (Lippert.)

ZA SESTRSKO HIŠO V SYDNEYU

"Povrni milostno, Gospod, vsem, ki nam zalvojo tvojega imena kaj dobrega store, z večnim življenjem."

Tako molijo slovenske sestre v Melbournu za svoje dobrotnike in med temi imajo častno mesto tudi dobrotniki njihovega bodočega samostana v Sydneyu. Dobrotniki pa s svojimi darovi ne naredijo usluge le sestram, ampak v prvi vrsti slovenskemu verskemu in narodnemu življenju v Avstraliji. Saj bodo sestre delovale — ko pridejo v Sydney — nam vsem v dobrobit, ko bodo našim otrokom posredovale tiste duhovne vrednote, ki so nam vsem pri srcu.

Sestre in vsi Slovenci, ki si želimo versko-kulturnega centra v Sydneyu, pa ne molimo samo za dosedanje dobrotnike, ampak si hočemo izprositi tudi novih. Očividno v preteklem mesecu ta molitev ni bila zastoj: SAJ JE SKLAD ZA SESTRSKI SAMOSTAN PREJEL DOSEDAJ NAJVEČJI DAR IN SICER NIČ MANJ KOT TISOČ DOLARJEV. Dobrotnik tega izrednega daru želi ostati neimenovan. Morda bo pozneje kdaj, ko bo samostan že stal, njegovo ime razodeto, če bo to dovolil.

Dar je toliko bolj dragocen, ker ni "zrastel na drevju" ali pa bil zadet na loteriji, ampak je sad vztrajnega dela in varčevanja. Skritemu dobrotniku, čigar velikodušni dar razodeva veliko versko

in narodno zavednost, ter vsem ostalim dobrotnikom, katerih imena so tu spodaj, kakor tudi drugim v preteklosti in bodočnosti: ISKREN: BOG PLAČAJ! Sestre v Melbournu bodo zanje opravile uro molitve, jaz pa sveto mašo.

\$1000: Neimenovan; \$20: Milan Bratoš; \$10: Mirko Ritlop; \$7: Lucijan Kos; \$5: Andrej Udovič; \$4: Marija Kogovšek, Leo Robar; \$3: Jože Marinč, Štefan Sernek; \$2: Marija Golčman; \$1: Ivan Frank. — P. Valerian.

Bresnikova deklica iz Queanbeyana izroča novomašniku dar Slovencev iz Canberre.

NEW SOUTH WALES

Glebe: — K zadnjemu svojemu dopisu v MISLI naj še pristavim, da bi si morali verni ljudje vse bolj k sreči vzeti naročilo fatimske Matere božje, ki nujno priporoča molitev rožnega venca in to posebno po družinah. To je bila izredna želja Marijina, ko se je prikazala pastirčkom. Razločno je povedala, da sta pokora in molitev edina pogoja, da si človeštvo odvrne nevarnost atomskega pogina. Saj sami lahko vidimo, kako vsak hip lahko izbruhne pokončavanje sveta s tretjo svetovno vojno, ki ne bo poznala prizanašanja nikomur. Svetovni mir je odvisen od poboljšanja ljudi in molitve vernikov, to je jasno povedano v fatimski poslanici Matere božje. Nekaj pokore bi si ljudje dandanes lahko naložili že s tem, da bi ne odprli radia pred jutranjo molitvijo, ne televizije pred molitvijo pred jedjo, da bi mislili ob ob nedeljah poprej na službo božjo kot na šport, pa še mnogo temu podobnega. Dokler se nam dosti dobro godi, ne mislimo na nevarnost, ki si jo sami pripravljamo, še manj mislimo na Boga, ko smo pa vendar v vsem od Njega odvisni. Če pa pride kaj hudega nad nas, se pritožujemo, da je Bog na nas pozabil. V resnici je pa tisto hudo Bog samo pripustil, da nas je zadelo, da bi se vsaj spet spomnili nanj in mu bolj vdano služili. Pomislimo večkrat na fatimsko Marijino poslanico in nikar ne živimo kar tja v en dan. — **Peter Bizjan.**

Concord. — Tako se pa še nisem začudil v vsem svojem življenju, kot ob pismu Joklna Gossence. Ko sem pismo v zadnji številki MISLI tretjič prebral, mi je prišla na misel beseda iz evangelija: Delajte si prijateljev s krivičnim mamonom! Ne smem si misliti, da je to prav dobra razlaga tistega evangelija. Kadar slišim razlago v cerkvi, kmalu pozabim, kako je bilo povedano. Če pa človek površno pogleda na to, kar je Jokl napravil in na moj naslov napisal, pa kar sama od sebe pride na misel tista beseda Gospodova. Še lani me je Jokl "sovražno" napadel, ko sem pa poslal dar za sestrsko hišo, je brž tudi on priložil svoj del "krivičnega mamona" in mi kot neznanec neznanecu ponudil prijateljstvo. Jokl, z veseljem ga sprejemem, le to bi rad doživel, da bi zvedel, kdo si. Vem, da bi tudi ti rad vedel, kdo sem

jaz, pa s tem nič ne bo, zato si ostaniva prijatelja samo v duhu in globoko v srcu, "krivičnemu mamonu" pa skušajva še kazati tako pot, da nama bo v nebesih veliko prijateljev pridobil. — Če pa že tudi na tem svetu, kot se je nama zgodilo, pa toliko bolje. — **Pepe Metulj.**

Drummoyne: — Še enkrat sem prečitala knjigo g. Zaletela o Indiji. Zelo žalostno si je predstavljati tiste uboge lačne ljudi, ki čakajo na riž od patra. Tudi mi smo šli že skozi velike težave in pomanjkanje, tako revni pa le nismo bili, hvala Bogu. Nekakole izhajamo, dolarja ni, pa spet pride in gre. Bolezen nas tudi obišče in je hudo, pa se obrne na bolje. Pri vsem tem ne smemo pozabiti na reveže, ki se jim dosti slabše godi, pa tudi če so daleč od nas kot v Indiji. Prilagam dar za p. Poderžaja, da bo imel za nakup riža. Lepe pozdrave! — **Antonija Slavec.**

VICTORIA

Newport. — Da sem se pomotila pri zadnjem dopisu, ima p. urednik nekaj prav, nekaj pa ne. Še moram zapisati, da je v sv. pismu zapoved o praznovanju sobote četrta, čeprav je v katekizmu tretja. Pa nočem siliti, da se ta zadeva naprej vleče, da se morda res z urednikom ne skregava. Torej bom rekla: oba molčiva! — **Tina Mihalčič.**

PRIPOMBA: Krotka žene ta naša Tina, pa prav zato tako močna! Bojim se, da se ne bi znala skregati, zato rajši ne poskušam, me nič ne mika. Če bi se jaz skregal, ona pa ne, kakšno pohujšanje! Zato sprejemam nasvet in — molčim. Samo že prav lep pozdrav! — **Ur.**

Glenroy. — To pisanje se je nekoliko zakasnilo, vendar ne bo prepozno. V julijski številki MISLI sva opazila, da rojak Ludvik Zemljič želi kaj več zvedeti o najini iznajdbi, ker ima neke dvome o njej. Prav, da se zadeva pojasni. — Iz dopisa se vidi, da je rojak Ludvik dober delavec kot varilec aluminija. Torej je doma v slični stroki kot midva. Tudi nama je znano, da se aluminij vari že mnoga leta. Ali pri najini iznajdbi ne gre za varjenje aluminija. Morda dopisnik ni dobro pogledal

ali pa ni razumel naslova: "Soldering Aluminium." To po domače pomeni "lotanje". Rojak Ludvik gotovo še ni slišal ali videl, da se aluminij lota in spajka z drugimi kovinami, na primer tudi s svincom. Ni bilo povedano, da ga midva lotava s cinom, to se topi pri nizki temperaturi. Do take nejasne razložitve je prišlo pač zato, ker p. Bazilij ni obrtnik kovinarske stroke in še manj kleparske. Kar midva delava, je popolnoma dognano, da je novo in se doslej ni delalo. To vedo v patentnih uradih Avstralije. Če Ludvik želi, mu lahko pošljeva kakršno koli kovino prilotano na aluminij. Delo poteka počasi in je v rokah strokovnjakov, za naju je pa "hoby". Ludvikove čestitke sprejemava in hvala zanje. — **Janez Zemljčič in Zlatko Tomas.**

PRIPOMBA: Angleško-slovenski slovar ima za angleški "solder" dve slovenski besedi: spajkati, variti. — Slovenski Pravopis ima: spajkati (ali) lotati. Posebej pod besedo "lotati" (ali) spajkati ima tudi "cinov lóť". — **Ur.**
No 21

QUEENSLAND

Brisbane. — Težka skrb se je umaknila iz družine pri Adotu in Mimici Grilanc, ko je 31. avgusta pet ur trajajoča operacija na srcu njihove devetletne hčerke Mirijam srečno uspela. Mirijam, ki se je rodila z luknjo v srcu, bo ostala še nekaj tednov v bolnišnici v Chermside, preden se bo vrnila domov v Cannon Hill, kjer jo bratec Berto težko pričakuje. — Nismo še opazili v MISLIH poročila, ki bo spadalo v Matico mrtvih. Že 1. aprila zvečer se je smrtno ponesrečil prekmurski rojak Anton Holzedel, ki je živel v tukajšnjem predmestju Paddington. Vračal se je z dela domov, ko je na tretji postaji v Countess ulici izstopil iz tramvaja pred drveč avtomobil, ki bi se moral ustaviti, pa se ni. Anton je dobil težke poškodbe na glavi in je takoj izgubil zavest. Odpeljali so ga v bolnišnico, kjer je naslednje jutro umrl ne da bi prišel k sebi. Pokopali so ga v Tenterfieldu NSW, kjer živi njegova poročena nečakinja Hilda. Naj rajni počiva v miru, Hildi, Mariji Čeh in ostalim sorodnikom sožalje! — **Stanko Sivec.**

IZ MATIČNIH KNJIG N.S.W.

K r s t i

Daniel Bajt, Queanbeyan. Oče Leopold, mati Ivanka r. Meden. Botrovala sta Ivan in Marija Urbas — 16.7.1967.

Helena Zelič, North Strathfield. Oče Aleksander, mati Stefanija r. Rebeznik. Botrovala Franc in Zora Uljanič — 22.7.1967.

Slavko Glen Hajsinger, Cabramatta. Oče Slavko, mati Sheryl r. Ings. Botrovala Roman Hajsinger (zastopal ga je Franc Uljanič) in Margaret Vidmar — 22.7.1967.

Diana Novak, Cringilla. Oče Viktor, mati Dragica r. Ilijaš. Botrovala Karel in Fausta Ilijaš — 23.7.1967.

Milena Marija Godec, Haberfield. Oče Mirko, mati Marija r. Špiclin. Botrovala Stefan in Ana Kolanko — 5.8.1967.

Denis Poropat, Lake Illawara South. Oče Alojzij, mati Ljubica r. Bakin. Botrovala Franc in Milka Vatovec — 18.8.1967.

Lepa slika je najlepši

SPOMIN

ČE želite imeti dobre slike (v barvah, ali črno-bele), se zglasite osebno ali pa po telefonu in se dogovorite glede fotografiranja v študiju, ali doma o priliki krsta, poroke, obletnice, i.t.d.

STUDIO ZAGREB

560 Crown St., Surry Hills, Sydney (vogal Crown in Devonshire Sts.)

Tel. 69-7118 (studio), ali 211-1536 (stanovanje)

N.B.: V tem studiju nabavite lahko tudi barvne fotografije od nove maše v Paddingtonu.

Z Vseh Vetrov

SMEH JE POTREBEN ZA ZDRAVJE, tako piše norveški vseučiliški profesor dr. Rodahl. Ko se človek smeje, se krepijo njegove prsne in želodčne mišice, izboljša se delovanje pljuč in vse telo se spočije. Profesor misli, da je smeh sploh eno najboljših zdravilnih sredstev, zato ga vsem nujno priporoča. Isti zdravnik ima tudi recept za odlaganje odvečne telesne teže. Če hočeš shujšati, pravi, nikar ne jemlji kakšnih tablet, rajši vsak dan kake tri minute posnemaj otroke, ki skačejo čez vrvice.

KANADA ZA ARABCE. Ponudila je arabskim deželem sprejem 40.000 beguncev, ki se ob mejah Izraela nimajo kam dejati in trpe pomanjkanje. Toda vlade arabskih dežel so odgovorile, da so sicer hvaležne Kanadi za velikodušno ponudbo, a morajo jo odkloniti. Arabski begunci namreč nočejo nikamor preko morja, hočejo le nazaj v svoje prejšnje kraje. Vse vlade arabskih dežel jih v tej težnji podpirajo, zato na izseljevanje preko morja ni misliti.

"PRINESITE UREDNIKU KOKOŠKO, če ne morete plačati naročnine v denarju", je sporočil svojim naročnikom neki tednik nekje na deželi v severni Ameriki. To je bilo pred 100 leti. Koliko kokoši so mu prinesli, ni bilo objavljeno, ali pa do nas ni prišlo. Ko je urednik MISLI to bral, se je globoko zamislil. Tako globoko, da se je bilo bati: potopil se bo! Zato niti MISLI ne vedo, kaj je mislil.

JOŽE PATERNOST, doma iz iste vasi kot Primož Trubar: Rašica pri Velikih Laščah, je prišel v Ameriko leta 1949 kot majhen šolar. Odšel je s svojimi ljudmi na Gilbert v Minnesoti. Seveda je moral v šolo. Prestopal je iz šole v šolo, dokler ni leta 1963 postal doktor "slovanske lingvistike". To je čudno zapletena znanost. Zdaj je za profesorja vseh mogočih slovanskih jezikov na univerzi države Pennsylvania. Da se je dobro naučil rusčine, je šel pred leti za deset tednov v Moskvo. Iz svojega znanja piše veliko razprav v znanstvenih publikacijah z naslovi, ki jih "navaden človek" komaj prebrati zna. Jože je pač eden tistih neredkih slovenskih "begunčkov", ki so v Ameriki daleč "naprej prišli", so pa še zavedni Slovenci. Jožetu in drugim: čestitke!

SVET NA KOLESIH je vsako leto bolj živ, čeprav smrti ne odrija, rajši jo pridobiva. Nekje so izračunali, da je po svetu avtomobilskih vozil

nič manj kot 184.265.800. Obe Ameriki jih imata 108.844.000, Evropa 55.283.900, Azija 11.916.200, Afrika 3.321.200, Avstralija z Oceanijo 4.900.500. Prihodnje leto bodo te številke za kakih 5 do 10% višje. Prerivanje bo tako, da bo vera v hitrost avtomobilske vožnje splahnela. Pričakovati je, da bodo vlade v doglednem času začele dajati posebne nagrade tistim državljanom, ki si ne bodo nabavili avtomobila. Zaenkrat je pa ta predlog na tem mestu prvič zapisan. Nekdo pa mora začeti. Zakaj pa ne "mi"?

IMIGRACIJA V AVSTRALIJO postaja že težavna zadevščina, tako je potožil minister Snedden, ki ima s to rečjo opravka. Ljudje po svetu ne čutijo posebnega veselja, da bi postali Avstralci. Preveč udobno življenje najdejo drugod, v deželah zahodne Evrope, v Ameriki. Zlasti pa Avstraliji dela konkurenco Kanada. Baj je še najbolj voljna izvažati ljudi v Avstralijo Italija, Grčija pa le pod pogojem, da njeni ljudje ostanejo Grki tudi če dobijo avstralsko državljanstvo. Celotna Turčija grbanči obrvi. Avstralija priznava, da ničesar tako ne potrebuje kot več ljudi, povsod jih išče (seveda "bele", tudi če so Turki), le na domačem pridelku se nič kaj ne zanaša. Bi ne bilo moderno . . .

"POSNEMANJA VREDNO" za naslednji primer ni vredno zapisati. Nемеc Hofmeier, ki poseka vse tekmece v hoji po rokah, se je odpravil na 665 milj dolgo pot po rokah — v Rim. Kako mu je potovanje uspelo, še nismo brali. Le sliko z njegove poti smo videli. Noge ima seveda visoko v zraku, obut je videti v močne čevlje. Le čemu jih ima, ko hodi po rokah v rokavicah? Morda za lažje vzdrževanje ravnotežja? Naj bo tako ali tako, voščimo mu srečno potovanje.

ČETRT MILIJONA JUGOSLOVANOV je na delu in pri zaslužku na tujem, tako piše ljubljansko DELO. Če bi vsak prihranil na leto samo tisoč dolarjev, pa mnogi prihranijo več, bi znašal celoten prihranek 250 milijonov. S temi devizami bi se Jugoslavija lepo opomogla. Toda delavci v tujini rajši nalagajo svoje prihranke na tujih bankah, potoži dopisnik v DELU. Zakaj? Tudi to pove: zaradi nesolidnosti poslovanja domače trgovine, bank itd. Naš delavec rajši naloži prihranke v tujini, ker je doma vse preveč raznih omejitev in deviznih špekulacij.

MODER ČLOVEK JE ZAPISAL: Nekateri ljudje se nikoli ne spustijo v tekmo z drugimi, naj bo v kateri koli zadevi. Rajši zmerom ostanejo v ozadju. Pa ne iz ponižnosti, bolj verjetno iz prevzetnosti. Lahko bi se jim zgodilo, da bi bili v tekmi premagani. Poraza bi ne preboleli, tudi če bi ga mogli skriti pred drugimi. Koliko manj, če bi ga ne mogli skriti in bi svet zvedel, da so bili poraženi. Bojazen pred tekmo ni ponižnost, dostikrat je pravi napuh.

KOMUNISTI LATINSKE AMERIKE in nekaj gostov od drugod so zborovali sredi avgusta na Kubi pod Castrovim plaščem. Ugibali so, kako najbolj uspešno in čimprej spraviti vso latinsko Ameriko v komunistične vode. Pozvali so vse svoje pristaše širom po južni Ameriki na oborožen boj zoper sedanji red v poedinih deželah. V tem so bi bili edini, pokazalo se je pa precej razločka med tem, kar želi Peking, in med tem, kar želi Moskva. Tisti, ki drže s Pekingom, so za brezobzirno krvavo revolucijo, moskovski pa svarijo, da povsod razmere še niso dozorele za oborožene nastope. Na konferenci so zlasti opazili udeleženca iz Združenih držav, črnca Carmichaela, ki so ga počastili z naslovom "časni delegat".

ODGOVORITI NA KAKO VPRAŠANJE in vendar ne odgovoriti, nas lahko nauči jordanski kralj Hussein. Ko je bil v Londonu, so ga vprašali, zakaj Arabci ne priznavajo upravičenosti izraelske države. Kralj je odgovoril: Nam gre za to, da se prizna upravičenost eksistence arabskih držav.

VELIKI MOJSTER ARHITEKT PLEČNIK je v pismu svojcem leta 1903 zapisal tudi naslednje besede: "Rad bi vztrajal na poti kreposti, brez nje bi nikoli ne mogel postati umetnik. Rad bi imel v svojem srcu zapisano besedo Bog in vse, kar nanj spominja. Večen nemir bi rad nosil v srcu — in trpljenje, da bi nikoli ne mogel pozabiti iskati svojo pot in hoditi po njej. Žal, moliti morem le malo. Vedno pa si mislim: ali niso nekakšna molitev tudi moja pisma, katera pišem Vam, kakor da bi Vas vse objemal in skupaj z Vami tudi svoje srce povzdigoval k Najvišjemu. — Jože".

HOLANDSKI KARDINAL ALFRINK je na velikem zborovanju za "MIR IN PRAVIČNOST" izrekel tudi te-le besede: "Danes nam je še potrebno orožje, če hočemo zajamčiti mednarodno varnost. Moramo pa imeti obenem tudi pogum, da orožju kot nosilecu miru načelno se zaupamo, pač pa, da ga uničimo. Ta ideal, ki stremi za uničenjem vsega orožja in opustitvijo vsake nasilnosti, je za mnoge samo še prazna sanja. Vendar nas logika sveta vztrajno vodi do tega, da bomo nekoč imeli

svet brez orožja. Sele tedaj bo človek tak, kot je o njem zapisano v svetem pismu."

TURISTI IN AVSTRIJE IN NEMČIJE, ki so v preteklem poletju preživljali počitnice na obalah Jadrana v Jugoslaviji, so imeli s seboj lastne menške duhovnike. Službe božje v nemščini so se vršile v mnogih obmorskih mestih vse od Pulja do Dubrovnika.

V LINZU V GORNJI AVSTRIJI so zgradili poseben dom za delavce iz tujine. V tem domu se shajajo k družabnosti in kulturnim prireditvam. Največ jih je iz Jugoslavije. Ko so dom odprli, je linški policijski ravnatelj dr. Reimer izjavil, da se delavci iz Jugoslavije v vsakem pogledu najboljše vedejo. Lahko jim dá odlično policijsko spridevalo.

NADALJNI DAROVI ZA SKLAD

in druge namene

- § 25: Slov. društvo Sydney;
- § 4: Pavel Strgar, Lojze Kmetič, Alojz Hrast, Janko Berginc, Milan Brožič;
- § 3: Anton Logar;
- § 2: Krista Filipovič, Štefan Kolenko, Ana Sertič, Dragica Babič, Herman Muster, Peter Bizjan, Franca Cucek, Lojze Rebec, Stane Plaznik, Janez Zemljič, Alojz Sevnik, Janez Kirn;
- § 1: R. Kralj, Rudolf Sagaj, Vinka Markovski, Franc Danev, Janez Rutar, Ivan Vesel, Leopold Bajt, Alojz Gombač, Marica Basioli, Ludvik Pirnat.

P. PODERŽAJ, INDIJA. — § 10: Neimenovan; § 2: Dragica Babič, Antonija Slavec; § 1: Janez Primožič.

Nedavno smo poslali patru v Indijo dar \$170. Potrdilo še ni moglo priti, bo pa gotovo za oktobrsko številko. Za nadaljnje darove se v njegovem imenu priporočamo.

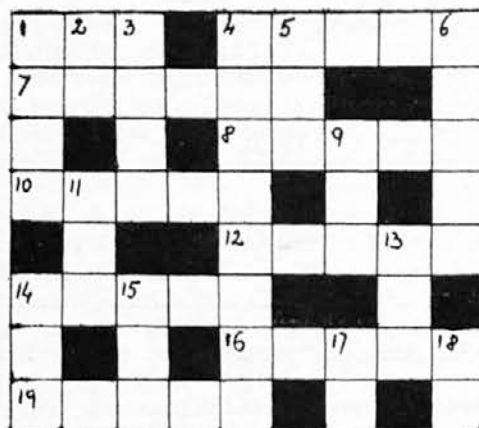
SLOVENSKO SKLAD. — § 3: Silva Savle; § 2: Lojze Korošec, Herman Muster.

SLOVENIK V RIMU. — § 20: Neimenovan; § 4: Albina Konrad; § 3: Marjan Potočnik; § 2: Rihard Bogatec.

Malo pred izidom te številke pošljemo v Rim za SLOVENIK vsoto \$ 200. S to vsoto bo odplačano za letos \$ 800. V blagajni ostane še \$ 66 za prihodnjo in zadnjo pošiljko v tem letu. V teh zadnjih mesecih želimo torej zbrati še \$ 134, da bo Slovenik tudi letos dobil od nas tisočak, kot lansko leto. Dobrotniki, oglasite se, ne odnehajte!

Vsem darovalcem za te tako lepe namene pa spet najlepša hvala in iskren Bog povrni!

KRIŽANKA

Vodoravno

- 1 izvor
2 diham

- 7 nepodpisanec
8 lahka obutev (edn.)
10 indijansko pleme
12 tekočinska mera
14 (lice) izgublja barvo
16 ime drevesa v Sloveniji
19 suha, vitka

Navpično

- 1 posoda za cvetje
2 veznik
3 del telesa
4 italijanski otok
5 pralni prašek
6 dolžinska mera
9 cesta
11 razpolovljeno
13 del besede "vreteno"
14 neobut
15 moško ime (skrajšano)
17 osebni zaimek
18 kartaški izraz

MALO BENEŠKE SLOVENŠČINE

Iz njihovega lista DOM

Kadar soudadi italjanski, na 8. septembra 1943, so se vračali domu, tudi Klin z enim furlanskim soudadom je zapustu Cervignano. Na dolgi poti proti domu sta bila lačna. V parvi vasi je reku Klin svojemu tovaršu: Ti ki znaš furlansko, pojdi v kako hišo, prosit kaj za jesti. — Me je špot in ne vagan iti, je odgovoril tovariš. Takrat Klin mu je reku: Počaki tukaj, grem jest če tudi ne znam furlansko. — Klin gre v vas, in stopi v parvo hišo ki najde odparto. In glej, na ognju najde meso ki se je kuhalo v loncu.

Kjer ni bilo nobenega v hiši, popade lonc in se varne kar hitro k tovarišu. V kratkem lonc je bil zpraznjen, todá Klin reče tovarišu: Sada pa ti nesi vračat lonc, in lepo zaloni.

Ni treba povedati, kaj se je zgodilo z buogim soudadom, ko je varnu gospodarju ukraden lonc. Ko Klin ga je zagledu vsega otučenega mu je reku: Kako si malo vreden. Jest po slovensku sem znu prositi in ti po furlansko nisi znu zahvaliti.

— ★ —

Je stara pravca da Venezjani perejo svetega Marka ali v vine ali v vodi. Če na njegov praznik seje sonce, Venezjani so veseli in pijejo, če pa

dažuje, se jočejo. Benečani tardjo da Svet Mark se je parkazu dvakrat tudi v Benečijo.

Prvi krat po slabim, deževnim letom, ko Benečani so se veliko jokali in kumrali zaradi buozega pardjela. Tekrat Svet Mark je mouru iz hiše do hiše, iz vasi do vasi hodit tolažit gospodarje in gospodinje. To djelo usmiljenja ga je zapoznilo, in ko je varnu v nebesa, Gospod Bog je pokregu. Svet Mark se je opraviču: "Sem branu, Gospod Bog, vašo čast. Benečani, zaradi slabega leta, imajo malo za jest in pit, so usi jezni in godrnjajo na vas. Sem ih tolažu, zato sem zamudu".

V drugo Sveti Mark je paršu ko Benečani imeli polne sodi vina in staklenice žganja. Svet Mark je muoru je muoru kar hitro se pobrat v nebesa. Gospod Bog se je začudu, kjer je paršu pred cajtom, in ga je uprašu kaj se je zgodilo. Sv. Mark je odgovorju: "Benečani, zaradi polnih kleti žganja in vina so postali nevarni, se kregajo in tepejo, in tudi mene so suknujo raztrgali".

Gospod Bog je potresu glavo in je reku: "Je res težko služit ljudem. Še ja ki sem Bog ih ne morem parkontentat".

**JUGOSLAVIJA —
AVSTRALIJA —
JUGOSLAVIJA —**

“PUTNIK” organizira
**AVIONSKA IN LADIJSKA
SKUPINSKA IN
POSAMIČNA POTOVANJA**
v Jugoslavijo in nazaj:

Z ladjami: Melbourne — Atene
cena izven sezone je okoli \$ 305
Melbourne — Djenova
izven sezone okoli \$ 333
Melbourne — Djenova
v sezoni okoli \$ 395
Melb. — Djenova — Melb.
izven sezone okoli \$ 730
Melb. — Djenova — Melb.
v sezoni okoli \$ 786
Z avioni: Melbourne — Evropa \$ 587
Melbourne — Evropa in
nazaj (skupinsko) \$ 781

“PUTNIK” je JUGOSLOVANSKA
organizacija v Avstraliji, ki BREZPLACNO
postreže vsem jugoslovanskim emigrantom
za vsa potovanja po svetu in za dobavo do-
kumentov.

“PUTNIK” ima svoje urade v vseh
večjih mestih v Jugoslaviji.

Prosimo, pišite, pridite osebno ali tele-
fonirajte:

“PUTNIK”
Travel Agency P/L
245 Gertrude Street
(vagal Smith St.)
FITZROY, Melbourne, VIC. 3065

TELEFONI:

419-1584 IN 41-5978 — Po urah: 44-6733

POD VODSTVO ROJAKOV JE PRESLA

B. P. GARAZA

190 Canley Vale Rd., Canley Hts., NSW.
Prezela sta jo slovenska rojaka

FRANC BERKE & TOMAŽ KLINAR

Priporočata se vsem v kraju Canley Vale in
okolici za vsa avtomobilska popravila.

Strokovno delo, zmerne cene, prijazna
postrežba.

Imamo tudi inštrument za elektronski
“tune-up” vašega motorja.

Tel. v garaži: 72-5853 — na domu: 72-1049

STANISLAV FRANK

74 Rosewater Terrace, Ottaway, S.A.

LICENSED LAND AGENT:

Posreduje pri nakupu in prodaji zemljišč
in hiš.

DARILNE POŠILJKE v Jugoslavijo
posreduje.

SERVICE ZA LISTINE: napravi vam
razne dokumente pooblastila, testamente itd.

ROJAKI! S polnim zaupanjem se obra-
čajte na nas v teh zadevah!

42777

42777

ROJAK SE PRIPOROČA ROJAKOM

RIVER CONCRETE

“Builders & Contractors”

Špecialist za vsa cementna in zidarska
dela v hiši in okoli nje

MARIO JURČIČ 37 Pamberton St.,
Homebush West, NSW.

Telefon (po 6. zvečer): 76-8628
Delo garantirano, rojakom popust.

Dr. J. KOCE

G.P.O. BOX 670, PERTH, W.A.

1. ROJAKI! PRISTNO ŠTAJERSKO BUČNO OLJE PRVOVRSTNE KAKOVOSTI LAHKO DOBITE PRI Mr. OLIPU, 65 MONCUR ST., WOOLLAHRA: TEL. 32-4806.
2. KDOR NAROČI KARTO PRI MENI ALI NA ČIGAR PRIPOROČILO IN POSREDOVANJE DOBIM NAROČILO ZA VOZNO KARTO, MU DAM BREZPLAČNO INFORMACIJE IN NASVETE V PRAVNIH IN POSLOVNIH ZADEVAH, KAKOR TUDI GLEDE ZAPOSLOTITVE NA SEVERU ZAPADNE AVSTRALIJE.
3. ROJAKOM ŠIROM PO AVSTRALIJI SPOROČAM, DA SEM VPOSTAVIL ZVEZO Z ROJAKOM INZENIRJEM PAVLOM KAUCIČEM, KI IMA POTOVALNO AGENCIJO V GENOVI. VSI, KI JIH KLIČETE SEMKAJ, BODO SREČNI, KO JIH BO OB PRIHODU V GENOVO PPOZDRAVIL SLOVENEK IN JIM ŠEL NA ROKO VSE DO ODHODA LADJE V AVSTRALIJO. IMETI V TUJINI OB STRANI IZKUŠENEGA ROJAKA, JE VEDNO RAZVESELJIVO, DOSTIKRAT NUJNO POTREBNO. ISTO VELJA ZA POTOVANJE IZ AVSTRALIJE V DOMOVINO. Z OZIROM NA TO SVETUJEM ROJAKOM, DA NAJ NAROČAJO VOZNE KARTE (ZA LADJE ALI LETALA) PRI MENI, SAJ VOZNE KARTE PRI MENI NE STANEJO NITI EN CENT VEČ KOT KJERKOLI DRUGJE.

ZASTOPNIK za N.S.W. Mr. R. OLIP, 65 Moncur St., Woollahra, N.S.W. Tel. 32-4806

ZASTOPNIK za VIC. Mrs. M. PERSIC, 704 Inkerman Rd., CAULFIELD, VIC. Tel. 50-5391

SLOVENSKA MESNICA ZA

WOLLONGONG ITD.

TONE IN

REINHILD OBERMAN

20 Lagoon St., Barrack Point, NSW.

Priporočava rojakom vsakovrstne mesne izdelke: kranjske klobase, ogrske salame, slanino, sveže in prekajeno meso, šunke itd. Vse po najboljšem okusu in najnižjih cenah.

Razumemo vse jezike okoliških ljudi. Obiščite nas in opozorite na nas vse svoje prijatelje!

AVTOKLEPARSKO PODJETJE

IVAN ŽIZEK

"GRANVILLE

SMASH REPAIR"

10 Rawson Rd.
Guildford, N.S.W.
Tel. 632-4438

10 Larra St.
Yennora, N.S.W.
Tel. 632-8543

Delo opravi v sporazumu z zavarovalnico ali po osebнем dogovoru s stranko.

Ponoči in podnevi "Towing Service"
Izučeni avtokleparji lahko dobijo delo